

JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ
LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

ĮSTATAI IR TAISYKLĖS

2025 M. REDAKCIJA

2015 m. laidą redagavo Įstatų komisija: Arvydas Barzdukas (pirmininkas), Regina Balčaitienė, Rimas Bitėnas, Algirdas Grybas, Aušra Laurušaitė-Kromelis.

2018 m. laidą redagavo Įstatų komisija: Regina Balčaitienė (pirmininkė), Algirdas Grybas, Algis Gudėnas, Janina Udrienė ir Laura Vidžiūnaitė.

2019 m. laidą redagavo Įstatų komisijos narės, Regina Balčaitienė (pirmininkė), Janina Udrienė ir Įstatų komisijos patarėjas Arvydas Barzdukas.

Įstatų ir taisyklių straipsniai pažymėti ^{10/19} buvo pakeisti arba papildyti JAV LB Tarybos antroje sesijoje Chicagoje, 2019 spalio mėn. 11-13 d.

Įstatų ir taisyklių straipsnis Nr. 301 pakeistas Lietuvos Respublikos Seimo įstatymo tekstu, kuris buvo Seimo priimtas 2017 m. gruodžio 7 d. ir tame straipsnyje toliau paliktos tiesiogiai susiję JAV Lietuvių Bendruomenės LRS ir PLB bendroje komisijoje atstovavimo nuostatos.

2021 m. laidą su naujais papildymais, priimtais LB XXII Tarybos internetiniu balsavimu 2021 m. gegužės 3 d., redagavo Įstatų komisija: Janina Udrienė (pirmininkė), Regina Balčaitienė, Ingrida Misevičienė, Sigita Šimkuvienė-Rosen ir komisijos patarėjas Arvydas Barzdukas.

2025 m. laidą su naujais papildymais priimtais JAV LB XXIII Tarybos trečioje sesijoje 2023 m. ir XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. redagavo Įstatų komisija: Jonas Bružas (pirmininkas) Edita Buzėnienė, Vytautas Maciūnas, Nerija Orentas, Juras Palukaitis, Greta Patapovaitė-Bryant, Austėja Sruoga, Gintautas Steponavičius, Raminta Urbonavičienė. 2023 m. Įstatų komisijos nariai Dr. Regina Balčaitienė (pirmininkė), Nerija Orentas, Arvydas Urbonavičius.

TURINYS

LIETUVIŲ CHARTA.....	4
JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS AKTAS.....	6

PIRMA DALIS – JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ĮSTATAI

101	Pavadinimas.....	7
102	Apimtis, tikslas ir uždaviniai.....	7
103	Bendrieji nuostatai.....	8
104	JAV LB Taryba.....	9
105	JAV LB Krašto valdyba.....	12
106	JAV LB Krašto valdybos institucijos.....	13
107	JAV LB Konfliktų sprendimo komisija.....	15
108	JAV LB Kontrolės komisija.....	16
109	JAV LB Strateginio plano komisija.....	17
110	JAV LB apygardos.....	18
111	JAV LB apylinkės.....	19
112	Galimų nuostolių padengimas.....	21
113	Įstatų keitimas ir JAV LB likvidavimo eiga.....	22

ANTRA DALIS – JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TAISYKLĖS

201	Bendrybės.....	24
202	JAV LB Tarybos rinkimų taisyklės.....	24
	202.1 Bendrieji nuostatai.....	24
	202.2 Pasiruošimas rinkimams.....	24
	202.3 Rinkimų komisijos.....	25
	202.4 JAV LB Tarybos rinkimų apygardos.....	28
	202.5 Kandidatai į JAV LB Tarybą.....	29
	202.6 Balsuotojų sąrašai.....	30
	202.7 Balsavimas.....	30
	202.8 Balsavimo duomenų suvestinė.....	32
	202.9 Skundai.....	34
	202.10 Rinkimų įsiteisėjimas.....	34
203	JAV LB Tarybos prezidiumo veiklos taisyklės.....	34
204	JAV LB Tarybos nuolatinių komisijų darbo taisyklės.....	36
205	JAV LB Krašto valdybos veiklos taisyklės.....	37
206	JAV LB Krašto valdybos institucijų veiklos taisyklės.....	42
207	JAV LB Konfliktų sprendimo komisijos darbo taisyklės.....	45
208	JAV LB Kontrolės komisijos darbo taisyklės.....	49
209	JAV LB Strateginio plano komisijos taisyklės.....	50
210	JAV LB apygardos veiklos taisyklės.....	50
211	JAV LB apylinės veiklos taisyklės.....	52
212	JAV LB finansų ir atskaitomybės tvarkymo taisyklės.....	54

TREČIA DALIS – RYŠIAI SU KITOMIS ORGANIZACIJOMIS

301	Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos nuostatai.....	59
302	JAV LB ir Lietuvių Fondo ryšys.....	67
303	JAV LB IR JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos ryšys.....	68

LIETUVIŲ CHARTA

LIETUVIŲ TAUTA,

užsigrūdinusi amžių kovose dėl teisės laisvai ir nepriklausomai gyventi savo tėvų žemėse, vieninga valia siekia savo gyvybę, kalbą, tautines bei valstybines tradicijas išlaikyti, kurti ir ugdyti, kad, savo tautine kultūra visuotinei žmonių giminės pažangai bendradarbiaudama, vykdytų Visagalio valią ir laisvo žmogaus pašaukimą.

Lietuvių Tautos amžinųjų siekimų vardan skelbiama ši

LIETUVIŲ CHARTA:

1

Tauta yra prigimtoji žmonių bendruomenė.

Niekas negali būti prievartaujamas savo ryšį su tautine bendruomene nutraukti.

Pasaulyje pasklidę lietuviai sudaro vieningą **Pasaulio Lietuvių Bendruomenę**.

2

Žmogus turi prigimtąją teisę laisvai išpažinti ir ugdyti savo **tautybę**.

Lietuvis lieka lietuviu visur ir visada.

Savo tėvų išlaikytą Lietuvių Tautos gyvybę lietuvis perduoda ateities kartoms, kad amžinai gyventume.

3

Kalba yra stipriausias tautinės bendruomenės ryšys.

Lietuvių kalba lietuviui yra tautinė garbė.

4

Šeima yra tautos gyvybė.

Lietuvis kuria lietuvišką šeimą.

5

Tautinė kultūra yra kelias į tarptautinį pripažinimą ir bendravimą.

Apreikšdama tautos genijų, tautinė kultūra įneša savaimingą indėlį į visuotinius žmonių giminės laimėjimus.

Kiekvieno lietuvio priedermė sudaryti sąlygas tautinei kultūrai.

6

Valstybė yra aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija.

Valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlikimo sąlyga.

Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuvis kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę.

7

Mokykla yra tautinės dvasios židinys.
Kiekvieno lietuvių kilniausioji pareiga būti lietuvių mokyklos rėmėju.

8

Draugija yra tautinės kultūros veiksminga talkininkė.
Lietuvis kuria ir palaiko religines, kultūrinės, jaunimo, savišalpos, profesines ir kitas lietuvių draugijas.

9

Mūsų tėvų kovos ir aukos dėl **lietuviškos knygos** yra testamentinis įpareigojimas visoms
Lietuvių Tautos kartoms.
Lietuvis organizuoja ir remia spausdintą lietuvišką žodį.

10

Tautos istorija yra geriausia tautos mokytoja.
Lietuvis brangina savo tautos praeitį ir tautinius papročius.
Lietuvis stengiasi būti vertas savo protėvių, kad paliktų pagarbų pasididžiavimą savo
palikuonims.

11

Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė.
Lietuvis ugdo tautinį solidarumą.
Visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai.
Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklai kiekvienas lietuvis moka nuolatinį tautinio
solidarumo įnašą.

12

Lietuvio **tautinės spalvos**: geltona - žalia - raudona.
Lietuvio **tautinė šventė** - Vasario 16-oji diena.
Lietuvio **šūkis**: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS AKTAS

PASKELBTAS JAV LB ŠVENTĖJE IR JOS DALYVIŲ IŠKILMINGAI PASIRAŠYTAS

Tūkstantis devyni šimtai penkiasdešimt pirmaisiais nuo Kristaus gimimo, septyni šimtai pirmaisiais nuo Lietuvos krikšto, šimtas septyniasdešimt šeštaisiais nuo Jungtinių Amerikos Valstijų nepriklausomybės paskelbimo, trisdešimt ketvirtaisiais nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, dvyliktaisiais Lietuvos okupacijos ir vienuoliktaisiais Lietuvių Tautos genocido metais.

Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai, džiaugdamiesi žmonišku ir laisvu gyvenimu šiame krašte ir, kaip lietuviai bei lietuvių kilmės amerikiečiai, norėdami

- a. aktyviai dalyvauti Jungtinių Amerikos Valstijų gyvenime ir įsijungti į jų kovą prieš internacionalinį komunizmą;
 - b. veikliai prie to gyvenimo prisidėti savo kultūrinėmis ir tautinėmis savybėmis bei lietuviškaisiais papročiais;
 - c. bičiuliškai palaikyti giminingumo simpatijas su lietuviais už Jungtinių Amerikos Valstijų ribų
- ir
- d. pareigingai remti Lietuvos laisvinimo kovą ir Lietuvių Tautos gelbėjimo pastangas, nuoširdžiai išreiškia savo tautinį solidarumą
JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTIJŲ LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE.

PIRMA DALIS

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS ĮSTATAI

101 PAVADINIMAS

101.1 Oficialus Bendruomenės pavadinimas yra Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenė, sutrumpintai: JAV LB; angliškai: Lithuanian American Community, Inc., sutrumpintai: LAC.

102 APIMTIS, TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

102.1 JAV LB sudaro Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenančių lietuviai, mišrių šeimų ne lietuvių kilmės sutuoktiniai ir tokių šeimų palikuonys. Nusipelnusiam Lietuvai ar Lietuvių Bendruomenei asmeniui, šiam prašant, suteikiamos LB nario teisės.

102.2 JAV LB vykdo Lietuvių Chartą ir telkia JAV gyvenančius lietuvius.

102.3 JAV LB yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės dalis.

102.4 JAV LB:

- a. yra lojali gyvenamajam kraštui ir prisideda prie JAV gyvenimo kultūrinėmis ir tautinėmis savybėmis;
- b. bendrauja su lietuvių ir Lietuvos valstybės institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis;
- c. rūpinasi lietuvių kultūros ir informacijos apie Lietuvą telkimu.

102.5 JAV LB:

- a. organizuoja auklėjimo, kultūrinės, religinės, visuomeninės ir socialinės institucijas;
- b. bendradarbiauja su lietuvių institucijomis, įstaigomis bei organizacijomis ir jas remia;
- c. palaiko ryšius su lietuviais už JAV ribų;
- d. rūpinasi lietuvių kultūros ir Lietuvos reikalų informacija bei atstovavimu;

- e. rūpinasi žmogaus prigimtinių ir pilietinių teisių apsauga.

102.6 JAV LB nedarys nieko, kas nėra leistina organizacijoms, atleistoms nuo federalinių mokesčių pagal US Internal Revenue Code 1954 metų ir vėliau pakeistą ar papildytą 501(c)(3) straipsnį ir organizacijoms, kurioms aukos gali būti atskaitomos nuo federalinių mokesčių pagal atitinkamą to įstatymo straipsnį.

102.7 JAV LB (Lithuanian American Community, Inc.) yra Illinois valstijoje inkorporuota pelno nesiekianti korporacija ir tvarkosi pagal Illinois valstijos įstatymus. Visos JAV LB labdaringos paslaugos, prekės ir patarnavimai teikiami neatsižvelgiant į pajėgumą už tai užmokėti. Krašto valdyba, apylinkių valdybos ir JAV LB renginių komitetai, pagal prašymą, gali visas nustatytas kainas (mokesčius) sumažinti arba nuo jų atleisti.^{10/19}

103 BENDRIEJI NUOSTATAI

103.1 Visi JAV gyveną lietuviai, ne jaunesni kaip 18 metų ir registruoti JAV LB apylinkėje, turi šias Bendruomenės teises:

- a. sprendžiamuoju balsu dalyvauti JAV LB apylinkės susirinkimuose;
- b. balsuoti JAV LB ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rinkimuose;
- c. būti renkami į JAV LB padalinius;
- d. visuose JAV LB rinkimuose ir susirinkimuose, sesijose ir posėdžiuose nariai gali balsuoti tik asmeniškai; nariai negali kito JAV LB nario įgalioti ir niekas negali nariui balsavime atstovauti;
- e. balsavimas rinkimuose gali būti vykdomas paštu, elektroniniu paštu ar kitomis elektroninėmis priemonėmis, bei keliais būdais, nurodytais esamose arba, nustatytu laiku, iš anksto paskelbtose tokių rinkimų taisyklėse.

103.2 JAV LB nario teisių gali netekti tas lietuvis, kuris kenkia Lietuvių Bendruomenės tikslams, principui ir solidarumui.

103.3 JAV LB teisių atėmimą sprendžia JAV LB Konfliktų sprendimo komisija.

103.4 JAV LB kalba yra lietuvių kalba. Prireikus susirinkimuose, posėdžiuose ir susirašinėjimuose galima vartoti ir anglų kalbą.

103.5 Tautinio susipratimo ir lietuvių vienybės ženklai kiekvienas lietuvis, sulaukęs 18 metų amžiaus, moka tautinio JAV LB solidarumo įnašą.

103.6 JAV LB lėšas sudaro tautinio solidarumo įnašai, aukos, dovanos, palikimai, renginių ir kitos pajamos.

103.7 Jokia JAV LB pajamų ar turto dalis jokių atveju nebus pervedama ar išmokama jos nariams, pareigūnams ar šiaip privatiems asmenims, išskiriant tik prideramą atlyginimą už atliktą darbą bei išmokejimus, daromus siekiant JAV LB tikslų.

103.8 JAV LB organų veiklos būdus ir tvarką nustato JAV LB Tarybos priimtos JAV LB taisyklės.

103.9 Nebent įstatuose kitaip nurodyta, visuose JAV LB padalinių, valdybų, komisijų, tarybų ir kitų institucijų susirinkimuose ir posėdžiuose laikomasi šiems susirinkimams ir posėdžiams lietuvių kalba vartojimui pritaikytų vėliausios laidos *Robert's Rules of Order Newly Revised* taisyklių, kurios vadinasi *JAV Lietuvių Bendruomenės susirinkimų ir posėdžių tvarkos taisyklės*.

103.10 JAV LB Taryba, Krašto valdyba, visos komisijos ir kitų JAV LB padalinių valdybos ir vadovybės gali posėdžiauti ir siūlomus nutarimus svarstyti bei balsuoti korespondenciniu, telefoniniu, susirašinėjimu fakais ar internetinio ryšio būdu su sąlyga, kad visi tokiuose posėdžiuose ir balsavime teisę dalyvauti turintys nariai turi vienodą galimybę tokiuose svarstymuose ir balsavime tiesiogiai bei nevaržomai dalyvauti. ^{1/15}

103.10 straipsnis priimtas Tarybos 2015 m. sausio mėn. internetiniu balsavimu.

104 JAV LB TARYBA

104.1 JAV LB Taryba yra vyriausias JAV LB organas. (Toliau: Taryba)

104.2 Tarybą sudaro Tarybos nariai, kuriuos trejiems metams JAV LB taisyklėse nurodyta tvarka renka JAV lietuviai lygiu, tiesioginiu ir slaptu balsavimu, ir JAV LB apygardų pirmininkai.

104.3 Tarybos renkamų narių skaičių nustato veikianti Taryba.

104.4 Taryba:

- a. nustato JAV LB veiklos kryptį ir veiklos būdus;
- b. priima ir keičia JAV LB įstatus bei taisykles;
- c. renka trejiems metams JAV LB Krašto valdybos pirmininką ir tvirtina JAV LB Krašto valdybos narius;
- d. renka JAV LB Konfliktų sprendimo komisiją, JAV LB Kontrolės komisiją ir LR Seimo/PLB komisijos JAV LB atstovus; ^{10/19}
- e. savo kadencijai, iš Tarybos narių sudaro švietimo, kultūros, visuomeninių reikalų, socialinių reikalų, finansų, organizacinių reikalų, religinių reikalų, jaunimo ir įstatų nuolatinės komisijas; ^{10/2019}

- f. tvirtina JAV LB Krašto valdybos pateiktas Krašto valdybos ir jos institucijų sąmatas, veiklos planus, finansines apyskaitas ir kasmet išklauso Krašto valdybos bei institucijų veiklos pranešimus;
- g. tvirtina JAV LB Kontrolės komisijos aktus;
- h. nustato tautinio solidarumo įnašų dydį ir jų paskirstymą;
- i. nustato JAV LB atstovavimo būdą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime;
- j. sprendžia kitus JAV LB įstatuose ir taisyklėse nurodytus reikalus;
- k. tvirtina visų JAV LB institucijų ir jų padalinių steigimo dokumentus, įstatus ir įstatų pakeitimus.
- l. bendradarbiaudama su Krašto valdyba, iš Tarybos narių, Krašto valdybos arba LB veiklos patirtį turinčių LB narių tarpo kviečia kandidatus JAV LB atstovauti Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Komisijoje;
 - (1) Tarybos sesijoje, kuri vyksta prieš LR Seimo ir PLB Komisijos pirmąjį posėdį, iš pasiūlytų kandidatų, atitinkamai pagal PLB nustatytą atstovų skaičių, Taryba išrenka JAV LB atstovus ir antrininkus.
 - (2) Atstovų ir antrininkų kadencija sutampa su LR Seimo kadencija.

104.4 straipsnio pakeitimas priimtas JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

104.5 Savo kadencijai, iš Tarybos narių tarpo, Taryba renka bent trijų asmenų Tarybos prezidiumą.

104.6 Renkant Tarybos prezidiumą, JAV LB Krašto valdybos pirmininką, JAV LB Konfliktų sprendimo komisiją ir JAV LB Kontrolės komisiją, iš sesijoje nedalyvaujančių kandidatų į prezidiumą, JAV Krašto valdybos pirmininkus ir visas komisijas turi būti gautas raštiškas sutikimas.

104.7 Tarybos prezidiumas šaukia Tarybos sesijas, pasiūlo sesijų darbotvarkę, vadovauja sesijų posėdžiams, skelbia Tarybos nutarimus, derina Tarybos darbą, atlieka Tarybos pavestus uždavinius, atstovauja Tarybai, palaiko ryšius su JAV LB Krašto valdyba, JAV LB Konfliktų sprendimo komisija ir JAV LB Kontrolės komisija.

104.8 Taryba svarsto ir sprendžia klausimus Tarybos sesijose, kurios šaukiamos ne rečiau kaip vieną kartą per metus.

104.9 Tarybos prezidiumo, JAV LB Krašto valdybos arba ne mažiau kaip penkių Tarybos narių kolektyviai iškeltus klausimus Tarybos prezidiumas pateikia Tarybai spręsti korespondenciniu arba internetiniu būdu.^{10/19}

104.10 Šaukdamas Tarybos sesiją, Tarybos prezidiumas bent prieš 30 dienų praneša Tarybos nariams raštu sesijos laiką, vietą ir siūlomą darbotvarkę ir išsiunčia kvietimus JAV LB apylinkių pirmininkams bei jų valdyboms dalyvauti sesijoje.

104.11 Tarybos sesija yra teisėta, jei į sesiją atvyksta, užsiregistruoja ir sesijos pradžioje balsavimo lapelius pasiima rinkiminėse apygardose ir rajonuose išrinktų ir tuo metu Taryboje esančių narių dauguma. Susirinkus mažiau nei daugumai, sesijoje sprendžiami tik tie klausimai, kurie iš anksto buvo nurodyti Tarybos prezidiumo pasiūlytoje darbotvarkėje. Tokiu atveju, darbotvarkė nekeičiama. ^{1/15}

104.12 Sesijos posėdžio kvorumui reikalinga į sesiją atvykusių ir užsiregistravusių, rinkiminėse apygardose ir rajonuose išrinktų Tarybos narių dauguma. Nebent yra kitaip šiuose įstatuose arba susirinkimų tvarkos taisyklėse nurodyta, kvorumui esant, Tarybos nutarimai priimami posėdyje balsuojančių Tarybos narių balsų dauguma. Savo balso Tarybos narys kitam nariui ar asmeniui perduoti negali. ^{1/15}

104.13 Dalyvavimas Tarybos sesijose:

- a. Rinkiminėse apygardose išrinkti Tarybos nariai yra įpareigoti dalyvauti visose Tarybos sesijos posėdžiuose. Nedalyvavęs sesijoje ir savo nedalyvavimo Tarybos prezidiumui raštu bent trisdešimt (30) dienų prieš, ar po sesijos nepasiteisinęs, narys yra laikomas iš Tarybos pasitraukusiu.
- b. JAV LB apygardos pirmininkas, negalėdamas Tarybos sesijoje dalyvauti ir apie tai Tarybos prezidiumui bent dvidešimt (20) dienų prieš sesiją pranešęs, gali įgalioti apygardos valdybos narį arba kitą tai apygardai priklausančios apylinkės valdybos asmenį jam sesijoje atstovauti.

104.14 Tarybos nariui nustojus būti nariu, jo vieton įeina per Tarybos rinkimus toje pačioje rinkiminėje apygardoje ar rinkiminiame rajone iš eilės daugiausia balsų gavęs kandidatas. Jeigu Tarybos rinkimuose išrinktas Tarybos narys yra išrenkamas apygardos pirmininku, jis, trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos sesiją, savo vietą Taryboje turi užleisti toje rinkiminėje apygardoje ar rajone iš eilės daugiausia balsų gavusiam kandidatui.

104.14 straipsnio pakeitimas priimtas JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

104.15 Taryba gali pareikšti nepasitikėjimą JAV LB Krašto valdybai arba kuriam jos nariui dviejų trečdalių visų Tarybos narių balsų dauguma. Tarybai pareiškus nepasitikėjimą, Krašto valdyba arba atskiras Krašto valdybos narys atsistatydina.

104.16 Krašto valdybos pirmininkas, su Krašto valdybos 30 narių balsų daugumos pritarimu, dėl pareigų nevykdymo gali valdybos narį iš pareigų atleisti, apie tai nariui raštu pranešęs. Tokio pranešimo nuorašas tuo pačiu metu turi būti nusiųstas Tarybos prezidiumo pirmininkui. Atleisto nario pareigoms eiti pakviestą kitą asmenį pirmininkas pateikia Tarybos tvirtinimui.

104.16 straipsnio pakeitimas priimtas JAV LB XXIII Tarybos trečioje sesijoje 2023 m. spalio mėn. 13-15 d., Denver, CO.

10/15 pažymėti straipsniai priimti Tarybos 2015 m. sausio mėn. internetiniu balsavimu. Skirsnio 104.13 pakeitimas priimtas Washington, DC, 2016 m. spalio 7-9 d.

105 JAV LB KRAŠTO VALDYBA

105.1 JAV LB Krašto valdyba (toliau: Krašto valdyba) yra vyriausias JAV LB vykdomasis organas.

105.2 Krašto valdybą sudaro JAV LB Krašto valdybos pirmininkas, jo pasirinkti bei pakviesti Krašto valdybos nariai ir JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas arba jo atstovas. Visus pakviestus narius ar atstovus tvirtina JAV LB Taryba.

105.3 Krašto valdyba:

- a. atstovauja JAV Lietuvių Bendruomenei;
- b. vykdo JAV LB įstatų uždavinius ir JAV LB Tarybos nutarimus;
- c. organizuoja lietuvių švietimo, kultūros, religinę, visuomeninę, socialinę ir kitokią veiklą ir jai vadovauja;
- d. vykdo JAV LB Tarybos priimtus veiklos planus ir pateikia JAV LB Tarybai savo bei Krašto valdybos institucijų veiklos ataskaitas, sąmatas ir finansines apyskaitas;
- e. rūpinasi JAV LB apylinkių steigimu visose JAV lietuvių gyvenamosiose vietovėse;
- f. prižiūri, skatina ir derina JAV LB apygardų bei JAV LB apylinkių veiklą;
- g. šaukia metinius visuotinius ir sritinius JAV LB apygardų bei JAV LB apylinkių valdybų pirmininkų ar valdybų suvažiavimus JAV LB veiklos klausimams spręsti;
- h. telkia lėšas savo uždaviniams vykdyti;
- i. palaiko santykius su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba ir su lietuvių organizacijomis bei sambūriais;
- j. rūpinasi lietuvių kultūros ir Lietuvos reikalų informacija amerikiečių bei lietuvių tarpe;
- k. palaiko ryšius su kitų tautybių organizacijomis ir su JAV įstaigomis bei pareigūnais;
- l. palaiko nuolatinius ryšius ir bendradarbiauja su JAV LB Tarybos prezidiumu;
- m. paruošia ir pateikia reikalingus JAV LB pranešimus JAV valdžios įstaigoms;
- n. tvirtina JAV LB Krašto valdybos tarybų narius;
- o. teikia JAV LB Tarybos tvirtinimui Krašto valdybos institucijų ir jų padalinių steigimo dokumentus, įstatus ir jų pakeitimus.
- p. teikia JAV LB Tarybos tvirtinimui Plėtos komisijos narius.

105.4 Krašto valdyba yra atsakinga JAV LB Tarybai už savo veiklą, atskaitomybę ir planų bei Tarybos nutarimų vykdymą.

105.5 Tas pats asmuo Krašto valdybos pirmininku gali būti renkamas ne daugiau kaip dviems kadencijoms iš eilės. Kadenciją baigęs buvęs Krašto valdybos pirmininkas vieneriems metams valdyboje lieka nariu, bet be balsavimo teisės.

104.5 straipsnio pakeitimas priimtas JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

106 JAV LB KRAŠTO VALDYBOS INSTITUCIJOS

106.1 Krašto valdybos pagrindiniams uždaviniams planuoti ir vykdyti veikia šios Krašto valdybos tarybos: Švietimo, Kultūros, Visuomeninių reikalų, Socialinių reikalų, ir Religinių reikalų.^{10/19}

106.2 Kitos Krašto valdybos steigiamos institucijos ir padaliniai:

- a. Krašto valdybai arba JAV LB Tarybos organizacinių reikalų komisijai pasiūlius, JAV LB Taryba gali steigti arba panaikinti Krašto valdybos institucijas (tarybas, komitetus, komisijas ir kitus padalinius). Institucijų teisinę ir organizacinę struktūrą bei jų pakeitimus tvirtina JAV LB Taryba.
- b. Krašto valdybos tarybų padaliniai steigiami ir panaikinami ta pačia tvarka.
- c. Krašto valdyba ir jai priklausančios tarybos gali sudaryti atskirus darbo komitetus. Šie komitetai yra tiesiogiai pavaldūs juos sudariusioms institucijoms. Tokie komitetai įgyja juridinį pagrindą tik JAV LB Tarybai juos patvirtinus.

106.3 JAV lietuvių švietimui bei auklėjimui organizuoti ir tvarkyti veikia atskirai inkorporuota JAV LB Krašto valdybos *Švietimo taryba*, angliškai vadinama „Lithuanian Educational Council of the USA, Inc.“ Ji rūpinasi:

- a. lietuviškų mokyklų sistema ir programomis;
- b. lietuviškų mokyklų tinklo plėtimu ir jų darbo sąlygų gerinimu;
- c. vadovėlių ir mokslo priemonių ruošimu bei leidimu;
- d. naujų mokytojų ruošimu;
- e. kitais lietuvių švietimo reikalais;
- f. Krašto valdybos pavestų uždavinių vykdymu.^{10/19}

106.4 JAV lietuvių bendriesiems kultūros uždaviniams planuoti ir vykdyti veikia JAV LB Krašto valdybos *Kultūros taryba*, kuri:

- a. planuoja kultūrinės, mokslinės ir meninės veiklos gaires;

- b. skatina lietuvių kultūrinių vertybių kūrimą ir ugdymą;
- c. rūpinasi lituanistikos, mokslo, grožinės literatūros, dailės, teatro, muzikos, bibliografijos ir lietuvių kultūrinės reprezentacijos leidinių leidimu;
- d. organizuoja, derina ir globoja lituanistinės ir kultūrinės medžiagos rinkimą bei saugojimą;
- e. organizuoja lietuvių kultūros ir mokslo bei meno darbuotojų suvažiavimus ir pasitarimus;
- f. vykdo Krašto valdybos pavestus uždavinius.

106.5 JAV lietuvių visuomeniniams uždaviniams planuoti ir vykdyti veikia JAV LB Krašto valdybos *Visuomeninių reikalų taryba*, kuri:

- a. planuoja JAV LB visuomeninę veiklą;
- b. rūpinasi studijinės bei informacinės medžiagos rinkimu ir globa;
- c. organizuoja visuomeninės veiklos studijines konferencijas;
- d. derina JAV LB apylinkių veiklą visuomeninėje srityje;
- e. palaiko ryšius su viešosios nuomonės formuotojais ir rūpinasi informacinės medžiagos paruošimu bei paskleidimu;
- f. vykdo Krašto valdybos pavestus uždavinius.

106.6 JAV lietuvių socialinės gerovės reikalams tvarkyti veikia JAV LB Krašto valdybos atskirai inkorporuota *Socialinių reikalų taryba*, angliškai vadinama "Lithuanian Human Services Council of the USA, Inc.", kuri:

- a. organizuoja ir planuoja informacijos teikimą lietuvių socialinės gerovės reikalais;
- b. organizuoja ir teikia socialines paslaugas, steigdama vyresniųjų lietuvių centrus, vietinius skyrius, ir kitais būdais;
- c. gina lietuvių socialinius interesus JAV valdžios, akademiniuose ir viešosios nuomonės sluoksniuose;
- d. vykdo Krašto valdybos pavestus uždavinius.

106.7 JAV lietuvių religiniams reikalams organizuoti ir talkinti bei Lietuvoje gyvenantiems tikintiesiems remti veikia JAV LB Krašto valdybos *Religinių reikalų taryba*, kuri:

- a. skatina ir ugdo įvairių religinių įsitikinimų ir konfesijų lietuvių bendradarbiavimą bei tarpusavio supratimą;

- b. dalyvauja pilietinių bei religinių teisių akcijose;
- c. rūpinasi lietuviško religinio gyvenimo reikalais;
- d. vykdo Krašto valdybos pavestus uždavinius.

106.8 Kiekvienai Krašto valdybos tarybai vadovauja pirmininkas, kurį savo kadencijos terminui kviečia Krašto valdybos pirmininkas ir tvirtina JAV LB Taryba. Visų JAV LB Krašto valdybos tarybų pirmininkai yra pilnateisiai Krašto valdybos nariai.

106.9 Kiekvienos Krašto valdybos tarybos narius pasirenka Krašto valdybos tarybos pirmininkas. Juos tvirtina Krašto valdyba. Į kiekvieną Krašto valdybos tarybą „ex officio“ įeina JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos atstovas.

106.10 Visos Krašto valdybos tarybos veikia JAV LB Krašto valdybos institucijų veiklos taisyklėse nurodyta tvarka.

107 JAV LB KONFLIKTŲ SPRENDIMO KOMISIJA

107.1 JAV LB įstatams bei JAV LB taisyklėms aiškinti, JAV lietuvių tarpusavio nesusipratimams, rinkimų skundams bei kitiems JAV LB įstatuose ir taisyklėse numatytiems klausimams spręsti yra JAV LB Konfliktų sprendimo komisija. (Toliau: Komisija).

107.2 Komisijos sudarymas:

- a. Komisiją, susidedančią iš septynių (7) nuolatinį narių ir trijų (3) kandidatų, trejų metų kadencijai, pirmoje savo kadencijos sesijoje renka JAV LB Taryba.
- b. Į komisiją gali kandidatuoti kiekvienas dvidešimt vienerių (21) metų sulaukęs JAV LB narys. Kandidatus į komisiją gali siūlyti Tarybos nariai ir bent penki kiekvienos apylinkės nariai.
- c. Siūlant ne Tarybos narius, bent dešimt (10) dienų prieš pirmą Tarybos sesiją kandidatų siūlymas, kartu su raštiškais kandidatų sutikimais, turi būti raštu pateiktas veikiančios Tarybos prezidiumo pirmininkui. Kandidatai, kurie yra Tarybos nariai, taip pat gali būti siūlomi Tarybos sesijos metu. Siūlytojai turi turėti sesijoje nedalyvaujančių Tarybos narių raštišką siūlomo kandidato sutikimą.^{10/19}

107.3 Komisijos nariui nustojus eiti pareigas, JAV LB Tarybos prezidiumas kviečia daugiausia balsų gavusį kandidatą eiti nuolatinio Komisijos nario pareigas, o jei tokio nėra, kviečia naują, pareiškusį pageidavimą ir Tarybos narių patvirtintą kandidatą.

107.4 JAV LB Taryba dviejų trečdalių (2/3) balsų dauguma gali Komisijos narį iš pareigų atleisti.

107.5 Komisija iš savo tarpo, trejų metų kadencijai, išsirenka Komisijos pirmininką.

107.6 JAV Lietuvių tarpusavio nesusipratimus sprendama, Komisija gali:

- a. įspėti;
- b. papeikti;
- c. atimti JAV LB įstatais numatytas Bendruomenės teises;
- d. atleisti rinktą ar skirtą JAV LB vykdomojo organo pareigūną iš pareigų.

107.7 Komisijos sprendimus vykdo JAV LB Tarybos prezidiumas.

107.8 Komisija veikia JAV LB Konfliktų sprendimo komisijos darbo taisyklėse nurodyta tvarka.

107 skirsnis (Garbės teismo pavadinimas) pakeistas JAV LB Tarybos sesijoje Novi, Michigan, 2013 m. spalio mėn. 11-13 d. Komisijos sąstato nuorodos ir kiti pakeitimai padaryti JAV LB Tarybos sesijoje Glendale, California, 2014 m. spalio 10-12 d.

108 JAV LB KONTROLĖS KOMISIJA

108.1 JAV LB Taryba iš savo tarpo renka trijų narių JAV LB Kontrolės komisiją trejų metų terminui pirmoje savo kadencijos sesijoje. JAV LB Kontrolės komisija (toliau: komisija) iš savo tarpo išrenka komisijos pirmininką.

108.2 Komisija atsakinga JAV LB Tarybai už JAV LB Krašto valdybos ir JAV LB institucijų atskaitomybės, paruoštų apyskaitų, turto, protokolų ir raštų tikrinimą.

108.3 Komisija JAV LB Krašto valdybos ir JAV LB institucijų veiklą ir atskaitomybę gali tikrinti bet kuriuo metu, bet ne rečiau kaip vieną kartą per metus, sudarius metines ataskaitas.

108.4 Komisijos tikrintojai gali būti:

- a. JAV LB Kontrolės komisijos nariai;
- b. komisijos skirti ir JAV LB nario teises turintys lietuviai;
- c. komisijos samdyti buhalterijos specialistai.

108.5 Kiekvienam tikrinimui surašomas aktas, kurį pasirašo komisijos tikrintojai ir komisijos nariai. Metinių ataskaitų patikrinimo akte komisija:

- a. nusako patikrinimo apimtį;
- b. įvertina vidaus kontrolės efektingumą;
- c. įvardina patikrintąsias ataskaitas ir pareiškia savo nuomonę apie ataskaitose pateiktos informacijos tinkamumą.

108.6 Akto nuorašą ne vėliau kaip 14 dienų po patikrinimo komisija išsiunčia tikrintai institucijai, JAV LB Tarybos prezidiumui ir pateikia kitai JAV LB Tarybos sesijai.

108.7 Komisija veikia JAV LB Kontrolės komisijos taisyklėse nurodyta tvarka.

109 JAV LB STRATEGINIO PLANO KOMISIJA

109.1 JAV LB Strateginio plano eigą bei vykdymą stebi ir atitinkamas rekomendacijas siūlo Strateginio plano komisija.

109.2 Strateginio plano komisiją sudaro devyni (9) nariai.

- a. LB Tarybos patvirtinimui Krašto valdyba, pasitarusi su prezidiumu, siūlo šešis (6) narius pradinei Strateginio plano komisijai.
- b. Trys (3) nariai, Krašto valdybos pirmininkas, Tarybos prezidiumo pirmininkas ir JAV LJS pirmininkas yra *ex officio* nariai su balsavimo teise.

109.3 Strateginio plano komisijos kandidatais siūdomi Tarybos, Krašto valdybos ir kitos JAV LB veiklos patirtį turintys JAV LB nariai.

109.4 Strateginio plano komisijos narių kadencija:

- a. Narių susitarimu, pradinė trijų Tarybos patvirtintų Strateginio plano komisijos narių kadencija yra šešeri (6) metai ir trijų - treji (3) metai.
- b. Strateginio plano komisijos veiklos tęstinumui užtikrinti Strateginio plano komisijos narių kadencija yra laipsniška. Pradinę trejų metų kadenciją baigiantiems nariams pakeisti Taryba patvirtina tris naujus narius šešerių metų kadencijai. Po to, kas treji metai, šešerių metų kadencijai patvirtinami trys nauji Strateginio plano komisijos nariai, pakeisti tris narius, kurie Strateginio plano komisijoje buvo šešerius metus.
- c. Ex officio narių kadencija sutampa su jų pareigų kadencija.

109.5 Šešerius metus Strateginio plano komisijoje buvęs komisijos narys gali būti vėl patvirtinamas po trejų metų pertraukos.

109.6 Pradinės Strateginio plano komisijos nariai, trejų metų kadencijai, išrenka komisijos pirmininką. Toliau, Strateginio plano komisijos nariai, trejų metų kadencijai, pirmininką renka iš komisijos narių, kurie komisijoje buvo trejus metus.

109.7 Strateginio plano komisijos nariui negalint pareigų eiti arba iš pareigų pasitraukus, Krašto valdyba, pasitarusi su Tarybos prezidiumu, Tarybos patvirtinimui siūlo naują Strateginio plano komisijos narį pasitraukusio nario kadencijai užbaigti.

109.8 Strateginio plano komisija gali kviestis patarėjus; patarėjų kadencija neribojama ir jie komisijoje balso teisės neturi.

109 skyrius priimtas JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX. Plėtros komisijos pavadinimas pakeistas Strateginio plano komisija.

110 JAV LB APYGARDOS

110.1 Bendriems uždaviniais atlikti ir JAV LB apylinkių bendrai veiklai derinti ir reikalams tvarkyti veikia JAV LB apygardos (toliau: apygardos).

110.2 Apygardas steigia ir uždaro JAV LB Taryba, JAV LB Krašto valdybai rekomenduojant. Uždarius apygardą jos turtą ir lėšas perima Krašto valdyba.

110.3 Apygardos suvažiavimas yra vyriausiasis apygardos organas. Suvažiavimas sprendžia JAV LB apygardos reikalus ir trejiems metams renka apygardos valdybą ir kontrolės komisiją.

110.4 Apygardos suvažiavimą ne rečiau kaip vieną kartą per metus šaukia apygardos valdyba.

110.5 Apygardos suvažiavime dalyvauja ir balsavimo teisę turi: apygardos valdybos nariai, apygardoje rinkti JAV LB Tarybos nariai, apygardai priklausančių JAV LB apylinkių valdybų nariai ir JAV LB apylinkių atstovai, rinkti JAV LB apylinkės susirinkimo, po vieną nuo kiekvieno penkiasdešimties (50) apylinkėje vėliausiuose JAV LB Tarybos rinkimuose balsavusių lietuvių. Svečiai turi teisę dalyvauti diskusijose. ^{10/19}

110.6 Apygardos valdybos kadencija sutampa su JAV LB Tarybos kadencija. Apygardos pirmininkas pareigoms gali būti renkamas dvi kadencijas iš eilės (šešeriems metams) ir vėl toms pareigoms gali būti renkamas vienai apygardos valdybos kadencijai praėjus. ^{5/2021}

110.7 Apygardos suvažiavimas gali išreikšti nepasitikėjimą bet kuriam JAV LB apygardos valdybos nariui dviejų trečdalių balsų dauguma. Valdybos narys, kuriam išreikštas nepasitikėjimas, iš valdybos pasitraukia. Kitus klausimus apygardos suvažiavimas sprendžia balsų dauguma.

110.8 Apygardos valdyba:

- a. vykdo JAV LB įstatų uždavinius, JAV LB Krašto valdybos pavedimus, apygardos suvažiavimo nutarimus ir prižiūri jų vykdymą jai priklausančiose JAV LB apylinkėse;
- b. organizuoja ir rūpinasi JAV LB apylinkių steigimu;
- c. skatina, derina ir remia JAV LB apylinkių darbą;
- d. rūpinasi bendrais apygardos lietuvių reikalais;
- e. parengia veiklos ataskaitas bei finansines ataskaitas ir teikia jas apygardos suvažiavimui;
- f. atstovauja apygardai;
- g. tvarko apygardos lietuvių, kurie nepriklauso JAV LB apylinkėms, sąrašą; ^{10/19}

- h. steigia ir prižiūri apygardos internetinę svetainę, kurioje laikoma informacija apie svarbiausius veiklos momentus, JAV LB Krašto valdybos, apygardos ir apylinkių valdybų pašto ir e-pašto adresai, JAV LB dokumentai, renginių kalendorius ir informacija apie vykdomus projektus; ^{10/19}
- i. praveda ir koordinuoja rinkimus į JAV LB Tarybą pagal JAV LB Tarybos Rinkimų nustatytas taisykles.

110.9 Apygarda paruošia metinę apygardos finansinę apyskaitą ir ją pateikia, kaip nurodyta JAV LB Finansų ir atskaitomybės tvarkymo taisyklėse (žr. 212.18 str.).

110.9.1 Apygardos Kontrolės komisija:

- a. tikrina metinę apygardos finansų ataskaitą atkreipdama dėmesį į išlaidų teisėtumą;
- b. tikrina apygardos veiklos bylą;
- c. surašo Kontrolės komisijos aktą ir jį pristato apygardos suvažiavimo metu. Suvažiavimui patvirtinus, aktą siunčia KV vice pirmininkui finansams ne vėliau kaip per savaitę po apygardos suvažiavimo. (Apygardos suvažiavimai vyksta birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiais.)

110.10 JAV LB apygardos valdyba veikia JAV LB apygardos veiklos taisyklėse nurodyta tvarka.

Šie JAV LB Apygardos įstatai priimti Boston, Massachusetts, 2008 m. rugsėjo mėn. 28 d. • 109.9 straipsnis pakeistas JAV LB Tarybos sesijoje Novi, Michigan, 2013 m. spalio mėn. 11-13 d. Kontrolės komisijos pridėjimas 109.3 skirsnyje ir 109.9.1 pakeitimas priimti Omaha, Nebraska, 2017 m. spalio 6-7d.

Skyriaus numeracija pakeista iš 109 į 110 JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

111 JAV LB APYLINKĖS

111.1 Kiekvienoje vietovėje, kur yra lietuvių, sudaroma JAV LB apylinkė (toliau: apylinkė).

111.2 JAV LB apylinkės steigia, ribas nustato ir, apylinkei nustojus veikti, jas uždaro JAV LB Krašto valdyba.

111.3 Apylinkės vyriausiasis organas yra apylinkės susirinkimas.

111.4 Apylinkės metinis susirinkimas:

- a. dvejų metų terminui renka apylinkės valdybą; apylinkės susirinkimui nutarus, apylinkės valdyba renkama vieneriems metams; ^{10/2019} Apylinkės pirmininkas pareigose gali būti ne ilgiau kaip šešerius metus ir vėl toms pareigomis gali būti renkamas vienai apylinkės valdybos kadencijai praėjus. ^{5/2021}

- b. renka trijų narių apylinkės kontrolės komisiją dviejų metų terminui;
- c. išklauso ir vertina apylinkės valdybos veiklos ataskaitą bei finansų apyskaitas ir apylinkės kontrolės komisijos aktus;
- d. sprendžia apylinkės reikalus;
- e. renka atstovus į JAV LB apygardos suvažiavimą; nuo penkiasdešimties (50) vėliausiuose JAV LB Tarybos rinkimuose balsavusių apylinkės narių renkamas vienas atstovas.^{10/19}

111.5 Apylinkės susirinkimo pilnateisiai dalyviai yra JAV LB apylinkėje registruoti lietuviai.

111.6 Apylinkės susirinkimas nutarimus priima paprasta balsų dauguma.

111.7 Apylinkės susirinkimas šaukiamas reikalui esant, bet ne rečiau kaip vieną kartą per metus.

111.8 Apylinkės susirinkimą šaukia apylinkės valdyba. Susirinkimą šaukdama, apylinkės valdyba bent prieš dvi savaites viešai praneša apylinkės lietuviams apylinkės susirinkimo laiką, vietą ir siūlomą darbotvarkę.

111.9 Dvidešimt penkiems apylinkėje registruotiems lietuviams arba apylinkės kontrolės komisijai raštu pasiūlius ir nurodžius svarstytinus klausimus, apylinkės valdyba susirinkimą turi sušaukti ne vėliau, kaip per keturias savaites po siūlymo gavimo, ir privalo įtraukti pasiūlytus svarstytinus klausimus į susirinkimo darbotvarkę.

111.10 Apylinkės susirinkimas gali išreikšti nepasitikėjimą bet kuriam apylinkės valdybos nariui dviejų trečdaliu balsų dauguma. Valdybos narys, kuriam išreikštas nepasitikėjimas, iš valdybos pasitraukia.

111.11 Apylinkės reikalus tvarko apylinkės valdyba, kuri:

- a. vykdo JAV LB įstatų uždavinius, JAV LB Krašto valdybos pavedimus, JAV LB apygardos suvažiavimo ir apylinkės susirinkimo nutarimus;
- b. rūpinasi apylinkės lietuvių tautiniais, kultūros, švietimo reikalais;
- c. organizuoja ir remia vietovės lietuvių švietimo įstaigas, kultūros, jaunimo, sporto ir kitus sambūrius;
- d. rūpinasi Lietuvos reikalų kėlimu savo vietovėje ir atstovauja apylinkei vietovės amerikiečių įstaigose ir bendrinėse etninėse organizacijose;
- e. remia lietuvių nelaimės atvejais;
- f. renka tautinio solidarumo įnašus;

- g. registruoja apylinkės lietuvius ir tvarko apylinkės narių sąrašą.^{10/19}

111.12 Apylinkės valdybos narių skaičių nustato apylinkės susirinkimas. Pirmame posėdyje po metinio apylinkės susirinkimo apylinkės valdyba iš savo tarpo išsirenka apylinkės pirmininką ir pasiskirsto pareigomis.

- a. Vienas valdybos narys eina švietimo vadovo pareigas.
- b. Vietiniai sporto vienetai į apylinkės valdybą *ex officio* skiria vieną narį sporto reikalams.

111.13 Apylinkės veiklos gerinimui apylinkės valdyba gali įsteigti nuolatines Lietuvos reikalų, kultūrinio darbo, savišalpos, jaunimo, sporto ir kitas komisijas.

111.14 Apylinkės kontrolės komisija bent vieną kartą per metus tikrina apylinkės valdybos turtą, kasą, išlaidų teisėtumą, bylas bei apylinkės susirinkimų protokolus ir nutarimų vykdymą.

^{10/19}

111.15 Kiekvienam tikrinimui apylinkės kontrolės komisija surašo aktą, kurį išsiunčia apylinkės valdybai, JAV LB Krašto valdybai ir pateikia JAV LB apylinkės susirinkimui.

111.16 Lietuvių registracijai atlikti, tarpusavio ryšiams gerinti, tautinio solidarumo įnašams rinkti ir kitiems uždaviniams atlikti JAV LB apylinkė gali būti skirstoma seniūnijomis, kurioms vadovauja apylinkės valdybos kvieisti seniūnai.

111.17 Vietovės lietuviškos veiklos derinimui apylinkės susirinkimas gali sudaryti JAV LB apylinkės tarybą, susidedančią iš apylinkės valdybos narių ir vietovės lietuviškų organizacijų atstovų.

111.18 Apylinkei nustojus veikti, jos turtą ir lėšas perima JAV LB Krašto valdyba.

111.19 Apylinkės valdyba ir kontrolės komisija veikia JAV LB apylinkės veiklos taisyklėse nurodyta tvarka.

Skyriaus numeracija pakeista iš 110 į 111 JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

112 GALIMŲ NUOSTOLIŲ PADENGIMAS

112.1 Išskyrus tyčinio, sąmoningo ar savavališko nusikalstamo elgesio arba neatsakingo aplaidumo atvejus, JAV LB organizacija sutinka padengti pagrįstus materialinius nuostolius kiekvienam JAV LB pareigūnui, apmokamam darbuotojui, savanoriui padėjėjui ir pakviestam ar paskirtam atstovui, kuris būtų susietas arba kuriam būtų grasinama būti susietam su vykstančiu ar pasibaigusiu civiliniu ar kriminaliniu ieškiniu, byla ar kitu teisiniu, administraciniu ar tiriamuoju procesu dėl to, jog toks asmuo yra arba buvo JAV LB pareigūnas, apmokamas darbuotojas, savanoris padėjėjas, pakviestas ar paskirtas atstovas, įskaitant nuostolius, susijusius su bylomis, teisiniais procesais, nuosprendžiais, baudomis ir pagrįstais advokatų honorarais, kaip kad yra nustatyta ir leista Illinois valstijos Ne pelno siekiančių organizacijų įstatyme,

priimtame 1986 metais bei vėliau papildytame ar pakeistame, taip pat laikantis kitų tuo metu galiojančių atitinkamų įstatymų.

112.2 Šio straipsnio nuorodos yra laikomos sutartimi tarp JAV LB organizacijos ir kiekvieno jos pareigūno, apmokamo darbuotojo, savanorio padėjėjo ir pakviesto ar paskirto atstovo, kuris veikia arba dirba čia išvardintose pareigybėse šio straipsnio galiojimo metu. Šio straipsnio panaikinimas ar pakeitimas nekeičia šiame straipsnyje nurodytų asmenų teisių ar dvišalių įsipareigojimų, susietų su šio straipsnio galiojimo metu esančiais ar iki tokio panaikinimo ar pakeitimo buvusiais ieškiniais, bylomis ar teisiniais procesais.

112.3 JAV LB organizacija gali kiekvieno pareigūno, darbuotojo, savanorio padėjėjo ar pakviesto ar paskirto atstovo vardu įgyti ir turėti apmokamą tokių asmenų su pareigybe ar darbu susietos atsakomybės draudimo liudijimą, kiek tokio draudimo turėjimas leidžiamas aukščiau minėtu Illinois valstijos įstatymu.

112.4 Šiame straipsnyje nustatytas materialinių nuostolių padengimas jokių būdu neapriboja šiame straipsnyje nurodytų asmenų pagal veikiančius įstatymus turimų teisių, galioja ir tuo atveju, jei tokių asmenų pareigos kaip JAV LB pareigūnų, apmokamų darbuotojų, savanorių padėjėjų ar pakviestų ar paskirtų atstovų būtų pasibaigę ir taikomas tokių asmenų įpėdiniais, palikimo vykdytojams arba, neįgalumo atveju, jų globėjams.

Šis skirsnis priimtas JAV LB Tarybos sesijoje Novi, Michigan, 2013 m. spalio mėn. 11-13 d.

Skyriaus numeracija pakeista iš 111 į 112 JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d. Dallas, TX.

113 ĮSTATŲ KEITIMAS IR JAV LB LIKVIDAVIMO EIGA^{10/19}

113.1 Įstatų ir taisyklių keitimo ir papildymo tvarka.

- a. Įstatų ir taisyklių pakeitimus bei papildymus gali siūlyti JAV LB Tarybos nariai, Krašto valdyba, apygardų ir apylinkių pirmininkai, Konfliktų sprendimo komisijos, Kontrolės komisijos ir Įstatų komisijos nariai.^{10/19}
- b. Pakeitimų ir papildymų pasiūlymai JAV LB Tarybos Įstatų komisijai turi būti pateikti ne vėliau kaip devyniasdešimt (90) dienų prieš Tarybos sesiją.^{10/19}
- c. Pakeitimų ir papildymų pasiūlymai turi būti parengti įstatus atitinkančiame formate, nurodant norimo keisti ar papildyti įstatų arba taisyklių skyriaus numerį. Žodžiai, kuriuos siūloma išbraukti, turi būti ~~perbraukti~~ ir siūlomas naujas tekstas turi būti **pabrauktas**. Visi siūlymai turi būti paaiškinti, trumpai nurodant, kodėl toks pakeitimas yra siūlomas.
- d. JAV LB įstatų ir taisyklių keitimas įrašomas į iš anksto pagal įstatus paskelbtą JAV LB Tarybos sesijos darbotvarkę.

- e. JAV LB įstatų ir taisyklių keitimo ar papildymo projektai, kartu su Įstatų komisijos rekomendacija juos priimti ar atmesti, bent dvidešimt (20) dienų prieš sesiją išsiunčiami visiems JAV LB Tarybos nariams.^{10/19}

113.2 Keičiant JAV LB įstatus, iš anksto apie siūlomus pakeitimus kaip įstatai reikalauja pranešus ir esant kvorumui, nutarimai daromi JAV LB Tarybos sesijos posėdyje dalyvaujančių narių dviejų trečdalių (2/3) balsų dauguma.^{1/15}

113.3 Priimant ar keičiant JAV LB taisykles, iš anksto apie siūlomus pakeitimus kaip įstatai reikalauja pranešus ir esant kvorumui, nutarimai daromi JAV LB Tarybos sesijos posėdyje dalyvaujančių JAV LB Tarybos narių balsų dauguma.^{1/15}

113.4 JAV LB įstatus ir taisykles JAV LB Taryba gali keisti korespondenciniu arba internetiniu būdu. Tuo atveju, įstatų pakeitimų nutarimui reikia visų Tarybos narių dviejų trečdalių (2/3) balsų daugumos. Taisyklių pakeitimų nutarimui reikia visų Tarybos narių daugumos.^{1/15}

113.5 JAV LB likvidavimą gali spręsti tik JAV LB Taryba, ir tik iš anksto įrašius likvidavimo klausimą į sesijos darbotvarkę Likvidavimo sprendimas daromas bent dviejų trečdalių sesijoje dalyvaujančių Tarybos narių balsų dauguma.

113.6 Nusprendus likviduoti, visas JAV LB turtas, apmokėjus teisėtas skolas, turi būti perduotas Pasaulio Lietuvių Bendruomenei (PLB), jei PLB tuo metu yra pripažįstama neapmokestinama organizacija, pagal JAV Vidaus mokesčių įstatymo str. 501(c)(3), ar paskirstytas JAV LB Tarybos nuožiūra kitoms, pagal šį įstatymą pripažįstamoms organizacijoms, veikiančioms labdarybės, švietimo, religiniais ar mokslo tikslais. Likęs nepaskirstytas turtas bus paskirstytas panašiais tikslais veikiančioms organizacijoms, toje vietovėje turinčio jurisdikciją teismo.

Skyriaus numeracija pakeista iš 112 į 113 JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

Šie įstatai JAV LB Tarybos papildyti ir pakeisti Milwaukee, Wisconsin, 1999 spalio 9-10 d. 111.1 straipsnis pakeistas Tarybos sesijoje 2010 m. rugsėjo mėn. 24 d. Orlando, Florida. • 1/15 pažymėti straipsniai pakeisti Tarybos 2015 m. sausio mėn. internetiniu balsavimu.

JAV LB Taryba papildė ir pakeitė šiuos įstatus 2023 m. spalio mėn. 13-15 d., Denver, CO bei 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX sesijose.

ANTRA DALIS

JAV LB TAISYKLĖS

201 BENDRYBĖS

201.1 JAV LB taisyklės nustato JAV LB Tarybos rinkimo būdą, JAV LB Tarybos, JAV LB Tarybos prezidiumo, JAV LB Tarybos nuolatinių komisijų, JAV LB Krašto valdybos, JAV LB Krašto valdybos institucijų, JAV LB Konfliktų sprendimo komisijos, JAV LB Kontrolės komisijos, JAV LB apygardų ir apylinkių valdybų, JAV LB apygardų ir apylinkių kontrolės komisijų bei finansų ir atskaitomybės vidaus santvarkos dėsnius.

202 JAV LB TARYBOS RINKIMŲ TAISYKLĖS

202.1 Bendrieji nuostatai

202.1.1 JAV LB Tarybos (toliau: Tarybos) rinkimai vykdomi kas treji metai, tarp gegužės mėnesio pirmos (1) ir penkioliktos (15) dienos, visoje JAV teritorijoje.

202.1.2 Tarybos rinkimuose teisę balsuoti turi visi JAV LB nariai, tiesioginiu ir slaptu balsavimu.

202.1.3 Balsavimas į Tarybą vykdomas apygardose, balsavimo rajonuose ir apylinkėse.

202.1.4 Balsuojama asmeniškai apylinkės rinkimų vietovėje, paštu, arba internetu.

202.1.5 Apygardos ribose gyvenantys asmenys, kurie nepriklauso veikiančioms apylinkėms, balsuoja paštu, apygardos valdybos nurodytu adresu, arba internetu, JAV LB Krašto Rinkimų komisijos nurodytame tinklapyje.

202.1.6 Tarybos rinkimų išlaidų apmokėjimas:

- a. JAV LB Krašto Rinkimų komisijos išlaidas apmoka JAV LB Krašto valdyba;
- b. Apygardų ir rinkiminių rajonų išlaidas apmoka atitinkama apygardos valdyba;
- c. Apylinkių rinkiminių komisijų išlaidas apmoka atitinkama apylinkės valdyba.

202.2 Pasiruošimas rinkimams

202.2.1 JAV LB Krašto valdyba:

- a. Tarybos rinkimus skelbia ne vėliau kaip penkis (5) mėnesius prieš rinkimus;
- b. Tarybos rinkimus skelbia per aplinkraščius, internetą ir lietuvišką spaudą;
- c. ne vėliau kaip keturis (4) mėnesius prieš rinkimus, sudaro JAV LB Krašto Rinkimų komisiją ir skelbia jos sudėtį;

- d. ne vėliau kaip tris (3) mėnesius prieš rinkimus skelbia Tarybos rinkimų taisykles ir papildomas instrukcijas;
- e. ne vėliau kaip tris (3) mėnesius prieš rinkimus paveda apygardų valdyboms vykdyti Tarybos rinkimus.

202.3 Rinkimų komisijos

202.3.1 JAV LB Krašto Rinkimų komisija:

- a. nustato ir skelbia kandidatų į Tarybą siūlymo terminą, kuris baigiasi ne vėliau kaip du (2) mėnesius prieš rinkimus;
- b. rūpinasi Tarybos rinkimų vykdymu, jų sėkmingumu ir tvarkingumu;
- c. Tarybos rinkimų reikalais teikia informaciją, paaiškinimus, sudaro Tarybos rinkimų kalendorių ir lietuvių bei anglų kalbomis paruošia balsavimo kortelės ir balsuotojo pareiškimo pavyzdžius, kuriuose nurodoma balsuotojo vardas, pavardė, adresas, e-adresas ir kokie apygardai bei apylinkei priklauso. Balsuotojo pareiškimas turi būti asmeniškai pasirašytas;^{10/19}
- d. ne vėliau kaip du (2) mėnesius prieš rinkimus, organizuoja, skelbia, paaiškina, ir praveda JAV gyvenančių lietuvių, norinčių Tarybos rinkimuose balsuoti internetu, registraciją, kurioje registrantas pateikia savo vardą, pavardę, pašto adresą, e-pašto adresą, kokie apylinkei priklauso (jeigu priklauso) ir patvirtina esantis vyresnis kaip aštuoniolika (18) metų amžiaus;
- e. paruošia užsiregistravusių balsuoti internetu sąrašus pagal apygardas ar rinkiminius rajonus ir apylinkes, nusiunčia juos atitinkamoms apygardoms ir apylinkėms ne vėliau kaip vieną (1) mėnesį prieš Tarybos rinkimus bei įpareigoja apygardų ir apylinkių valdybas savo balsuotojų sąrašus patikrinti;
- f. nustato slapto balsavimo internetu būdą, balsavimo instrukcijas (su nuoroda į balsavimo tinklapį) lietuvių ir anglų kalbomis paskelbia JAV LB internetinėje svetainėje ne vėliau kaip vieną (1) mėnesį prieš rinkimus ir apie tai e-paštu praneša visiems užsiregistravusiems balsuoti internetu;
- g. balsavusių internetu balsavimo duomenis e-paštu išsiunčia atitinkamoms apygardoms ir apylinkėms ne vėliau kaip per dvi (2) dienas po Tarybos rinkimų paskutinės dienos;
- h. patikrina apygardų pateiktus balsavimo duomenis;

- i. sprendžia skundus dėl prasižengimų Tarybos rinkimų taisyklėms, rinkimų eigos neteisėtumo ar balsavimo duomenų netikslumo;
- j. po įvykusių balsavimų, proporcingai pagal Tarybos rinkimuose teisėtai balsavusių skaičių, apskaičiuoja kiekvienoje apygardoje bei balsavimo rajone išrinktų Tarybos narių skaičių (žr. 202.8.3 str.);
- k. ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų nuo Tarybos rinkimų paskutinės dienos skelbia naujai išrinktos Tarybos sudėtį ir kandidatus apygardoms, nurodydama jų pavardes, vardus, adresus, telefono numerius, e-pašto adresus ir gautų balsų skaičių;
- l. Tarybos rinkimams pasibaigus, ne vėliau kaip per du (2) mėnesius po rinkimų, protokolus, raštus ir kitą rinkiminę medžiagą persiunčia JAV LB Krašto valdybai, kuri visą rinkiminę medžiagą savo žinioje laiko trejus (3) metus.

202.3.2 JAV LB apygardų valdybos:

- a. Tarybos rinkimus paskelbus, paveda apylinkių valdyboms sudaryti apylinkių rinkimų komisijas, jas tvirtina ir komisijų narių vardus, pavardes, adresus, telefono numerius ir e-pašto adresus JAV LB Krašto Rinkimų komisijai praneša ne vėliau kaip vieną (1) mėnesį prieš Tarybos rinkimus;
- b. į apygardos valdybą gali laikinai skirti asmenį, kuris padėtų Tarybos rinkimus pravesti;
- c. prižiūri, kad apylinkių valdybos laiku įteiktų apylinkių rinkimų komisijoms balsuotojų sąrašus ir kitą Tarybos rinkimams reikalingą medžiagą;
- d. rūpinasi, kad apygardoje būtų laiku pasiūlyti kandidatai į Tarybą;
- e. pagal JAV LB įstatus ir JAV LB Tarybos rinkimų taisykles patikrina kandidatų į Tarybą teisėtumą;
- f. sudaro apygardos kandidatų į Tarybą sąrašą (ar atskirą balsavimo rajono kandidatų į Tarybą sąrašą), abėcėlės tvarka nurodydamos kandidato pavardę, vardą, užsiėmimą ir Lietuvos Bendruomenėje einamas ar eitas pareigas, šį sąrašą skelbia per apygardos internetinę svetainę, aplinkraščius ir lietuvišką spaudą, bei, ne vėliau kaip šešias (6) savaites prieš Tarybos rinkimus, išsiunčia JAV LB Krašto Rinkimų komisijai;
- g. pagal pateiktus pavyzdžius, lietuvių ir anglų kalbomis paruošia ir išspausdina balsavimo korteles, informacijos lapelius, balsuotojo pareiškimo lapą, kuriame yra balsuotojo vardas, pavardė, adresas, kokiai JAV LB apylinkei priklauso ir asme ninis parašas ir, ne vėliau kaip vieną (1) mėnesį prieš Tarybos rinkimus, pateikia apylinkių rinkimų komisijoms;^{10/19}

- h. ne vėliau kaip vieną (1) mėnesį prieš Tarybos rinkimus, apygardos internetinėje svetainėje skelbia kandidatų sąrašą, rinkimų informaciją, balsavimo kortelę, balsuotojo pareiškimo lapą ir, paštu balsuojantiems, apygardos pašto adresą, bei internetu balsuojantiems, JAV LB Krašto Rinkimų komisijos balsavimui nurodytą tinklapio adresą;
- i. sudaro veikiančioms apylinkėms nepriklausančių apygardos ar rinkiminių rajonų balsuotojų sąrašus;
- j. prižiūri apylinkių rinkimų komisijų darbą ir joms talkina;
- k. tikrina apylinkių rinkimų komisijų pateiktus balsuotojų sąrašus, kad joks balsuotojas apygardoje nebūtų balsavęs daugiau negu vieną kartą;
- l. suveda apylinkių rinkimų komisijų pateiktus rinkimų duomenis, susumuoja apygardoje gautus balsus, surašo protokolą, pasirašo ir, ne vėliau kaip per dešimt (10) dienų po paskutinės balsavimo dienos, pasiunčia JAV LB Krašto Rinkimų komisijai;
- m. Tarybos rinkimams pasibaigus, savo protokolus, raštus, balsuotojų sąrašus ir kitą rinkimų medžiagą laiko savo žinioje vienerius (1) metus.

202.3.3 JAV LB apylinkių rinkimų komisijos:

- a. rūpinasi, kad iš apylinkės valdybos laiku būtų gautas apylinkės balsuotojų sąrašas;
- b. nustato ir skelbia balsavimo datą, laiką ir vietą, apylinkių valdybų parūpintose patalpose, kur bent du komisijos nariai budi balsavimo metu;
- c. parūpina slapto balsavimo urną ir kitas balsavimo priemones;
- d. pareiškusiems norą balsuoti paštu arba, savo nuožiūra, visiems internetu nebalsuojantiems apylinkės balsuotojams pateikia balsavimo kortelę, vokelį, balsuotojo pareiškimą ir apylinkės rinkimų komisijos adresą;
- e. skelbia viešai, kur galima gauti balsavimo korteles ir kitą informaciją, kartu su nurodymais, kaip balsuoti paštu ir internetu;
- f. rūpinasi, kad kuo daugiau JAV LB narių balsuotų: ragina asmeniškai, telefonu, per internetą, ir suteikia reikiamą informaciją bei pabrėžia balsavimo pareigos svarbumą;
- g. suskaičiuoja gautus balsus, surašo balsavimo protokolą, jį pasirašo, prijungia apylinkėje balsavusių sąrašus ir, ne vėliau kaip penkios (5) dienos nuo paskutinės balsavimo dienos išsiunčia ar perduoda savo apygardos valdybai;

- h. Tarybos rinkimams pasibaigus, savo protokolus, raštus, balsavimo korteles, ir kitą balsavimo medžiagą perduoda apylinkės valdybai, kuri ją saugo vienerius (1) metus.

202.3.4 Kandidatas į Tarybą turi teisę reikalauti, kad balsavimo vokų atidarymo ir balsų skaičiavimo eiga būtų stebima nešališko stebėtojo. Klausimams iškilus, kandidatas turi teisę, ne vėliau, kaip penkios (5) dienos nuo paskutinės balsavimo dienos, raštiškai kreiptis į apygardą ir reikalauti balsų perskaičiavimo.

202.4 JAV LB Tarybos rinkimų apygardos

202.4.1 *Connecticut apygarda* apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Connecticut valstijoje.

202.4.2 *Didžiųjų Ežerų apygarda* apima apylinkes ir narius, gyvenančius Michigan ir Ohio valstijose bei Pennsylvania valstijos vakarinėje srityje.

202.4.3 *Kryžkelės apygarda* apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Arkansas, Colorado, Kansas, Louisiana, Mississippi, Missouri, Nebraska, Oklahoma ir Texas valstijose.

202.4.4 *Naujosios Anglijos apygarda* apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Maine, Massachusetts, New Hampshire, Rhode Island ir Vermont valstijose.

202.4.5 *New York apygarda* apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius New York valstijoje.

202.4.6 *Pietryčių apygarda* apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Delaware, Maryland, New Jersey, Pennsylvania, Virginia, West Virginia valstijose ir Washington, D.C. Pietryčių apygarda turi du (2) balsavimo rajonus:

- a. Pirmas rajonas apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius New Jersey valstijoje, išskyrus pietinę valstijos dalį;
- b. Antras rajonas apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Delaware, Maryland, Pennsylvania (išskyrus vakarinę sritį), Virginia, West Virginia valstijose, Washington, D.C., ir pietinėje New Jersey valstijos dalyje.

202.4.7 *Pietų apygarda* apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Tennessee, Alabama, North Carolina, South Carolina, Georgia ir Florida valstijose bei, U.S. Virgin Islands ir Puerto Rico teritorijose.^{10/19}

202.4.8 *Vakarų apygarda* apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Alaska, Arizona, California, Hawaii, Idaho, Montana, Nevada, New Mexico, Oregon, Utah, Washington ir Wyoming valstijose. Vakarų apygarda padalijama į tris (3) balsavimo rajonus:

- a. Pirmas rajonas apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius California ir Hawaii valstijose;

- b. Antras rajonas apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Alaska, Idaho, Montana, Oregon, Washington ir Wyoming valstijose;
- c. Trečias rajonas apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Arizona, Nevada, New Mexico ir Utah valstijose.

202.4.9 Vidurio Vakarų apygarda apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Illinois, Indiana, Iowa, Minnesota, North Dakota, South Dakota ir Wisconsin valstijose. Vidurio Vakarų apygarda turi tris (3) balsavimo rajonus:

- a. Pirmas rajonas apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Illinois valstijoje, išskyrus Waukegan Lake County ir Greater St. Louis apylinkes;
- b. Antras rajonas apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Indiana valstijoje;
- c. Trečias rajonas apima apylinkes ir JAV LB narius, gyvenančius Iowa, Minnesota, North Dakota, South Dakota ir Wisconsin valstijose, ir Waukegan-Lake County ir Greater St. Louis apylinkėse.

202.4 straipsnio pakeitimai priimti 2023 m. JAV LB XXIII Tarybos trečiojoje sesijoje 2023 m. spalio mėn. 13-15 d., Denver, CO.

202.5 Kandidatai į JAV LB Tarybą

202.5.1 Kandidatu į Tarybą gali būti kiekvienas ne jaunesnis kaip 18 metų amžiaus, JAV LB apygardos ribose gyvenantis, JAV LB narys. Kur apygarda padalinta į rinkiminiuosius rajonus, kandidatu gali būti JAV LB narys, gyvenantis tik tame rajone.

202.5.2 Kandidatą ar kandidatus į Tarybą apygardos valdybai gali siūlyti ne mažiau kaip dešimt (10) tos apygardos ribose gyvenančių JAV LB narių. Kur apygarda padalinta į rinkiminiuosius rajonus, kandidatą ar kandidatus į Tarybą gali siūlyti ne mažiau kaip dešimt (10) tame rajone gyvenančių JAV LB narių.

202.5.3 Kandidatai į Tarybą siūlomi raštu. Siūlytojų pasirašytame kandidatų rašte pažymima, kad tai yra kandidatas į Tarybą ir įrašoma kandidato vardas, pavardė, amžius, adresas, telefono numeris, e-pašto adresas, užsiėmimas, kokias pareigas eina ar ėjo Lietuvių Bendruomenėje ir kitose organizacijose. Rašte nurodomi siūlytojų vardai, pavardės ir adresai. Raštą pasirašo siūlomojo rašto įgaliotinis, į kurį, esant reikalui, apygardos valdyba galėtų kreiptis.

202.5.4 Kandidatų sąrašę paaiškėjusiems trūkumams pašalinti apygardos valdyba sąrašą grąžina įgaliotiniui.

202.5.5 Prie siūlomojo kandidato rašto jungiamas kandidato pasirašytas sutikimas kandidatuoti į Tarybą.

202.5.6 JAV LB Rinkimų komisijos, apylinkės rinkimų komisijos ar apygardos valdybos narys, sutikęs kandidatuoti į Tarybą, gali toliau dirbti techninius rinkimų darbus, bet negali tiesiogiai dalyvauti balsų skaičiavime. ^{1/15}

202.5.7 Kandidatas į JAV LB Tarybą, JAV LB Krašto rinkimų komisijos sprendimu rastas prasižengęs JAV LB įstatams ar rinkimų taisyklėms, kaip nurodyta 202.9 straipsnyje, praranda teisę kandidatuoti šiuose rinkimuose ar artimiausiuose kitos JAV LB Tarybos rinkimuose.

202.5.7 straipsnis priimtas JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

202.6 Balsuotojų sąrašai

202.6.1 Kiekviena apylinkės valdyba sudaro visų apylinkei priklausančių ir JAV LB nario teises turinčių balsuotojų sąrašą.

202.6.2 Kiekviena apygardos valdyba sudaro apygardoje gyvenančių, bet apylinkėms nepriklausančių JAV LB nario teises turinčių balsuotojų sąrašą.

202.6.3 Balsuotojų sąrašą apylinkės valdyba apylinkės rinkimų komisijai įteikia ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos rinkimus.

202.6.4 Asmenys, kurių gyvenamojoje vietoje nėra apylinkės, Tarybos rinkimams registruojasi asmeniškai, paštu arba internetu apygardoje.

202.6.5 Norą balsuoti balsuotojas gali pareikšti apylinkės rinkimų komisijai balsavimo vietoje rinkimų dieną arba, norėdamas balsuoti paštu, bent dešimtį (10) dienų prieš Tarybos rinkimus, laišku, telefonu ar internetu.

202.6.6 Norintys balsuoti internetu turi užsiregistruoti JAV LB Krašto Rinkimų komisijos nurodytu e-adresu ne vėliau kaip trisdešimt dienų prieš Tarybos rinkimus.^{1/15}

202.7 Balsavimas

202.7.1 Balsuoti gali ne jaunesni nei 18 metų amžiaus JAV gyvenantys lietuviai, mišrių šeimų ne lietuvių kilmės jų sutuoktiniai ir jų palikuonys. Balsuoti yra jų pareiga ir garbė.^{10/19}

202.7.2 Balsuoti galima tik pačiam. Niekas negali balsavime atstovauti.

202.7.3 Balsuotojas balsuoja už pasirinktus kandidatus apygardoje, kurios ribose jis gyvena. Kur apygarda padalinta į balsavimo rajonus, balsuotojas balsuoja už pasirinktus kandidatus rajone, kurio ribose gyvena.

202.7.4 Kiekvienas balsuotojas gali balsuoti tik vieną kartą. Balsuojama apylinkių rinkimų patalpose arba, iki nustatytos datos, paštu, apylinkės rinkiminės komisijos arba apygardos nurodytu adresu, ar internetu JAV LB Krašto Rinkimų komisijos nurodytame tinklapyje.

202.7.5 Už kiek kandidatų gali būti balsuojama kiekvienoje apygardoje ir kiekviename balsavimo rajone, nustato ir paskelbia JAV LB Krašto Rinkimų komisija. Galima balsuoti ir už mažiau kandidatų nei nustatyta.

202.7.6 Balsavimas už daugiau kandidatų negu apygardoje nustatyta, balsavimo kortelės subraukymas ar joje pastabų įrašymas daro balsą negaliojantį.

202.7.7 Pradedant balsavimą patalpose, apylinkės rinkimų komisija, dalyvaujant balsavimo patalpose esantiems balsuotojams ar stebėtojams, patikrina, ar balsavimo urna yra tuščia, sandari, ir ją uždaro.

202.7.8 Apylinkės rinkimų komisija patikrina atėjusio balsuoti pavarde, vardą, adresą, tapatybę ir atžymi balsuotojų sąrašė. Balsuotojas gauna tik vieną balsavimo kortelę. Netyčia kortelę sugadinus ir balsuotojui prašant, balsuotojas sugadintą kortelę grąžina ir apylinkės rinkimų komisija duoda naują.

202.7.9 Balsuotojas, atžymėjęs balsavimo kortelėje pasirinktus kandidatus, kortelę sulanksto ir apylinkės rinkimų komisijos akivaizdoje įmeta į balsavimo urną.

202.7.10 Balsuotojo prašoma, apylinkės rinkimų komisija paaiškina balsavimo tvarką. Rinkiminė agitacija balsavimo patalpose neleidžiama.

202.7.11 Balsavimui pasibaigus, apylinkės rinkimų komisija atidaro balsavimo urną, išima ir suskaičiuoja balsavimo korteles, patikrina ir atskiria galiojančias ir negaliojančias korteles, abiejų skaičių atžymi protokole, suskaičiuoja galiojančių kortelių balsus už kiekvieną kandidatą ir duomenis atžymi protokole.

202.7.12 Balsuojant paštu, balsuotojas balsavimo kortelėje atžymi pasirinktus kandidatus, įdeda kortelę į neadresuotą voką, kurį užlipinęs, kartu su balsuotojo užpildytu ir pasirašytu pareiškimu, įdeda į antrą voką, adresuotą atitinkamai apygardos valdybai ar apylinkės rinkimų komisijai.

202.7.13 Balsavimo vokas paštu turi būti pasiųstas ne vėliau kaip paskutinę balsavimo dieną. Balsuojant paštu, balsavimas yra teisėtas, jei pašto antspaudu data yra ne vėlesnė kaip paskutinę balsavimo dieną. Jei balsavimas vyksta sekmadienį, vokas, apygardos valdybos ar apylinkės rinkimų komisijos nurodytu adresu gautas su pirmadienio pašto antspaudu, laikomas teisėtu.

202.7.14 Apylinkių rinkimų komisijos balsavusių paštu siuntėjų vokus atidaro, patikrina voke esantį balsuotojo pareiškimą, patikrina, kad tas pats asmuo balsavimo vietoje nebalsavo asmeniškai, atžymi balsavusįjį balsuotojų sąrašė, išima balsavimo vokelius, juos sumaišo, atidaro ir išima balsavimo korteles, jas suskaičiuoja, atskiria galiojančias nuo negaliojančių ir abiejų skaičių pažymi protokole, suskaičiuoja galiojančių kortelių balsus už kiekvieną kandidatą ir tuos duomenis atžymi protokole, balsavusių internetu balsavimo duomenis, gautus iš JAV LB Krašto Rinkimų komisijos, patikrina ir atžymi protokole, sudeda balsavusių patalpose, paštu ir internetu gautus kiekvieno kandidato balsus, atžymi protokole, pasirašo protokolą ir per penkias (5) dienas, kartu su rinkėjų sąrašu, perduoda ar persiunčia apygardos valdybai.

202.7.15 Apygardos valdyba, gavusi apylinkių protokolus ir balsuotojų sąrašus, patikrina apygardoje paštu gautus siuntėjų vokus, atidaro, patikrina voke esantį balsuotojo pareiškimą, patikrina, kad nebalsuota akivaizdžiai ar paštu apylinkių rinkimų komisijos sąrašuose, atžymi balsuotojų sąrašė, išima vokelius, juos sumaišo, atidaro ir išima balsavimo korteles, jas suskaičiuoja, atskiria galiojančias nuo negaliojančių ir abiejų skaičių pažymi protokole, suskaičiuoja galiojančių kortelių balsus už kiekvieną kandidatą ir tuos duomenis atžymi

protokole, balsavusių internetu balsavimo duomenis, gautus iš JAV LB Krašto Rinkimų komisijos, patikrina ir atžymi protokole, paruošia visoje apygardoje gautų kiekvieno kandidato balsų suvestinę, atžymi protokole, pasirašo protokolą ir, ne vėliau kaip dešimt (10) dienų po paskutinės balsavimo dienos, persiunčia JAV LB Krašto Rinkimų komisijai.

202.8 Balsavimo duomenų suvestinė

202.8.1 Apygardos valdyba, ruošdama apylinkių rinkiminių komisijų, apygardos valdybos ir rinkiminių rajonų balsų suvestinę JAV LB Krašto Rinkimų komisijai, pažymi:

- a. kiek apygardoje ir kiekviename tos apygardos rinkiminiame rajone kiekvienas kandidatas gavo balsų;
- b. visų kandidatų adresus, telefono numerius ir e-pašto adresus;
- c. apygardoje ir kiekviename tos apygardos rinkiminiame rajone balsavusiųjų skaičių;
- d. negaliojančių balsavimo kortelių skaičių.

202.8.2 Apskaičiuodama apygardoje ir rinkiminiuose rajonuose išrinktųjų Tarybos narių skaičių, JAV LB Krašto Rinkimų komisija susumuoja visose apygardose ir rinkiminiuose rajonuose teisėtai balsavusiųjų skaičių ir gautą sumą padalina iš renkamo Tarybos narių skaičiaus. Rezultatas yra išrinkimui reikalingas **balsuotojų vienetas**. Padalinus kiekvienos apygardos ar rinkiminių rajonų teisėtai balsavusių skaičių iš balsuotojų vieneto, gaunamas į Tarybą išrinktų tos apygardos ar rinkiminio rajono Tarybos atstovų skaičius. Jei tuo būdu gautų visų duomenų suma yra mažesnė, negu renkamų Tarybos narių skaičius, tada likusi Taryboje vieta atitenka iš eilės didžiausiam apygardoje ar rinkiminiame rajone balsavusiųjų skaičiaus likučiui (žr. 202.8.4 str.).

202.8.2 straipsnio pakeitimas priimtas JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

202.8.3 Proporcingai apskaičiavus atskiroms apygardoms tenkančių Tarybos narių skaičių, Tarybos nariais tampa iš eilės daugiausia balsų apygardose ar rinkiminiuose rajonuose gavę kandidatai.

202.8.4 Apskaičiavimo pavyzdys:

Į Tarybą renkama 60 narių. Iš viso apygardose balsavo 2578 balsuotojai; 2578 padalinus iš 60, išrinkimui reikalingas balsų vienetas yra 42.967.

Apygardos	Balsų skaičius	Apskaičiavimas	Sveiki skaičiai	Likučio priedas*	Išrinktų skaičius
1. Connecticut apygarda	124	$124 \div 42.967 = 2.886^*$	2	1	3
2. Didžiųjų ežerų apygarda	276	$276 \div 42.967 = 6.424^{**}$	6	0	6
3. Kryžkelės apygarda	167	$167 \div 42.967 = 3.887^*$	3	1	4
4. Naujosios Anglijos apygarda	228	$228 \div 42.967 = 5.306$	5	0	5
5. New Yorko apygarda	185	$185 \div 42.967 = 4.306$	4	0	4
6. Pietryčių apygarda					
Rinkiminis rajonas 1	82	$82 \div 42.967 = 1.908^*$	1	1	2
Rinkiminis rajonas 2	168	$168 \div 42.967 = 3.910^*$	3	1	4
7. Pietų apygarda	387	$387 \div 42.967 = 9.007$	9	0	9
8. Vakarų apygarda					
Rinkiminis rajonas 1	225	$225 \div 42.967 = 5.237$	5	0	5
Rinkiminis rajonas 2	116	$116 \div 42.967 = 2.700^*$	2	1	3
Rinkiminis rajonas 3	52	$52 \div 42.967 = 1.210$	1	0	1
9. Vidurio Vakarų apygarda					
Rinkiminis rajonas 1	319	$319 \div 42.967 = 7.424^{**}$	7	1	8
Rinkiminis rajonas 2	28	$28 \div 42.967 = .652^*$	0	1	1
Rinkiminis rajonas 3	221	$221 \div 42.967 = 5.143$	5	0	5
Iš viso balsavo	2578		53 Sveikų skaičių suma. Trūksta 7 Tarybos narių.*		60 Išrinktas skaičius Tarybos narių.

* Likusiems kandidatams balsai skiriami pagal didžiausią apygardose ar rinkiminiuose rajonuose gautą likučio skaičių.

**Jeigu kokioje apygardoje ar rinkiminiame rajone vienodas likutis, skirti vieną (1) Tarybos narį ten, kur balsavo daugiau žmonių.

Iš viso išrinkta 60 Tarybos narių.

206.8.4 straipsnio pakeitimas priimtas 2023 m. JAV LB XXIII Tarybos trečiojoje sesijoje 2023 m. spalio mėn. 13-15 d., Denver, CO.

202.9 Skundai

202.9.1 Ryšium su kandidatų į Tarybą teisėtumu, dėl prasižengimų Tarybos rinkimų taisyklėms, Tarybos rinkimų eigos neteisėtumo ar dėl balsavimo duomenų netikslumo skundėjo pasirašyti skundai raštu įteikiami apygardos valdybai per penkias (5) dienas nuo paskutinės rinkimų dienos. Apygardos valdyba, pareiškusi savo nuomonę, persiunčia skundą JAV LB Krašto Rinkimų komisijai ne vėliau kaip per penkias (5) dienas po tokio skundo gavimo.

202.9.2 JAV LB Krašto Rinkimų komisija skundus išsprendžia per dvi (2) savaites nuo jų gavimo iš apygardos valdybos ir apie tai informuoja skundėjus ir apygardos valdybą.

202.9.3 Skundėjas Krašto Rinkimų komisijos sprendimą gali apeliuoti JAV LB Konfliktų sprendimo komisijai ne vėliau kaip per penkias (5) dienas nuo sprendimo gavimo. Komisija apeliaciją išsprendžia per vieną (1) mėnesį ir jos sprendimas yra galutinis.

202.10 Rinkimų įsiteisėjimas

202.10.1 Jei bent vienoje apygardoje yra skundų dėl rinkimų teisėtumo ar balsavimo duomenų tikslumo, Tarybos rinkimai tampa teisėti, JAV LB Krašto Rinkimų komisijai arba JAV LB Konfliktų sprendimo komisijai skundus išsprendus. Nesant skundų, Tarybos rinkimai tampa teisėti po dviejų (2) savaitių balsavimui pasibaigus.

202.10.2 Rinkimams įsiteisėjus, JAV LB Krašto Rinkimų komisija ne vėliau kaip per dešimt (10) dienų viešai skelbia kiekvienoje apygardoje ir rinkiminiame rajone išrinktų Tarybos narių ir kandidatų sąrašus.

Šios JAV LB Tarybos Rinkimų taisyklės priimtos Boston, Massachusetts, 2008 m. rugsėjo mėn. 28 d. ■

Taisyklių priedai, kurie įteisina internetinį balsavimą, priimti korespondenciniu būdu 2009 m. vasario mėn. 1 d. ■ Rinkiminių apygardų pertvarkymas priimtas Tarybos sesijoje Novi, MI, 2013 m. spalio mėn. 11-13 d. ■ Straipsniai 202.5.6 ir 202.6.6 pakeisti Tarybos 2015 m. sausio mėn. internetiniu balsavimu.

203 JAV LB TARYBOS PREZIDIUMO VEIKLOS TAISYKLĖS

203.1 Remiantis JAV LB įstatų 104.3 ir 104.5–104.10 straipsniais, nustatomos šios JAV LB Tarybos prezidiumo veiklos taisyklės.

203.2 JAV LB Tarybos (toliau: Tarybos) prezidiumo narių skaičių nustato JAV LB Taryba. Pirmame kadencijos sesijos posėdyje Taryba išrenka ne mažiau kaip trijų narių Rinkimų / Mandatų komisiją, kuriai Tarybos nariai sesijos metu gali siūlyti kandidatus į Tarybos prezidiumą, Krašto valdybos pirmininko pareigoms ir kitiems sesijoje renkamiems organams. Kandidatai gali būti siūlomi ir sesijos posėdyje, prieš pradėdant balsavimą.

203.3 Tarybos prezidiumas (toliau: prezidiumas) renkamas Tarybos pirmos sesijos antros dienos paskutiniame posėdyje.

203.4 Po šio posėdžio prezidiumas pasiskirsto pareigomis. Prezidiumą sudaro pirmininkas, sekretorius ir nariai.

203.5 Prezidiumas Tarybos pirmosios sesijos vadovavimą perima pradedant kitą po prezidiumo rinkimų sesijos posėdį.

203.6 Visi prezidiumo dokumentai, įskaitant ir protokolus, perduodami naujam Tarybos prezidiumui Tarybos pirmos sesijos metu.

203.7 Prezidiumas per savaitę Tarybos nariams išsiunčia tvirtinti JAV LB Krašto valdybos pirmininko pakviestų kandidatų į Krašto valdybą sąrašą ir ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų po Krašto valdybos pirmininko sudarytos valdybos kandidatų pristatymo tvirtinimo rezultatus praneša Krašto valdybos nariams, Tarybos nariams ir visuomenei.

203.8 Kadenciją baigusios Tarybos prezidiumas naujai išrinktos Tarybos pirmą sesiją šaukia ne vėliau kaip spalio mėn. 1 d.

203.9 Prezidiumo pirmininkas šaukia Tarybos prezidiumo posėdžius, paruošia jų darbotvarkes ir jiems pirmininkauja. Jam negalint, pirmininkauja sekretorius.

203.10 Prezidiumo pirmininkas paruošia savo veiklos pranešimą ir išsiunčia Tarybos nariams ne vėliau kaip 14 dienų prieš Tarybos sesiją.

203.11 Prezidiumo pirmininkas turi teisę dalyvauti visuose JAV LB Tarybos komisijų posėdžiuose.

203.12 Prezidiumo sekretorius rašo Tarybos sesijų protokolus ir juos išsiunčia Tarybos nariams. Taip pat jis rašo prezidiumo posėdžių protokolus ir juos išsiunčia prezidiumo nariams prieš kitą posėdį.

203.13 Tarybos sesijų nutarimus prezidiumo sekretorius išsiunčia Tarybos nariams, Krašto valdybai ir spaudai ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų po sesijos pabaigos, o sesijos protokolus elektroninio pašto PDF priedu, išsiunčia Tarybos nariams, Krašto valdybai ir JAV LB Konfliktų sprendimo komisijai ne vėliau kaip devyniasdešimt (90) dienų po sesijos pabaigos.^{10/19}

203.14 Prezidiumo nutarimai priimami posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma. Nutarimai raštu ar telefonu taip pat priimami iki nustatytos datos ir laiku atsakiusių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius lygiomis, svarstomas siūlymas laikomas atmestu. Jei posėdžiui pirmininkaujantis balsuojant susilaikė, jis arba ji gali pareikšti nulemiantį balsą.

203.15 Prezidiumo posėdžiai kviečiami pranešant žodžiu ar raštu bent septynias (7) dienas prieš posėdį.

203.16 Tarybos prezidiumo nariai už savo darbą negauna jokio atlyginimo, išskyrus susidariusių išlaidų padengimą. Į padengtinas išlaidas neįskaitomos išlaidos, susijusios su dalyvavimu JAV LB Tarybos metinėse sesijose.

203.17 Prezidiumo veiklą finansuoja JAV LB Krašto valdyba.

Šios JAV LB Tarybos prezidiumo veiklos taisyklės priimtos St. Petersburg Beach, Floridoje, 1987 m. lapkričio mėn. 15 d. ir papildytos bei pakeistos Atlanta, Georgia vykusioje Tarybos sesijoje 2012 m. rugsėjo 28 d.

204 JAV LB TARYBOS NUOLATINIŲ KOMISIJŲ DARBO TAISYKLĖS

204.1 Tarybos narių komisijos:

- a. JAV LB Tarybos narių komisijas Tarybos kadencijos metu sudaro ir jų darbą koordinuoja JAV LB Tarybos prezidiumas.
- b. Kiekvienas sprendžiamąjį balsą Taryboje turįs Tarybos narys priklauso bent vienai Tarybos komisijai.

204.2 Neteko galios.

204.1 ir 204.2 straipsnių pakeitimai priimti JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

204.3 Tarybos komisijos svarsto Tarybos, Tarybos prezidiumo, Krašto valdybos ir jų padalinių pateiktus klausimus. Naujiems klausimams svarstyti iniciatyvos imtis gali pati komisija.

204.4 Tarybos komisijos apie darbą ir svarstomus klausimus informuoja Tarybos prezidiumą ir išsiunčia jam posėdžių protokolus ne vėliau kaip keturiolika (14) dienų po posėdžio.

204.5 Tarybos komisijų pirmininkus siūlo Tarybos prezidiumas, komisijos sekretorių išsirenka pati komisija. Komisijų pirmininkus ir sekretorius tvirtina Taryba.^{1/15}

204.6 Tarybos sesijos metu Tarybos komisijos posėdžiauja sesijos darbotvarkėje nustatytu laiku.

204.7 Tarybos komisijos į posėdžius gali rinktis arba tarp Tarybos sesijų posėdžiauti korespondenciniu, telefoniniu ar internetiniu būdu.

204.8 Tarybos komisijos pirmininkui laikinai negalint eiti pareigų, jį pavaduoja Tarybos komisijos sekretorius.

204.9 Tarybos komisijos posėdžius šaukia Tarybos komisijos pirmininkas savo nuožiūra arba bent dviejų komisijos narių prašomas.

204.10 Tarybos komisijos į posėdžius patarėjais gali kviesti atitinkamus specialistus ir kitus reikalingus asmenis. Patarėjai sprendžiamąjo balso neturi.^{10/19}

204.11 Tarybos komisijos svarsto, studijuoja bei diskutuoja savo srities klausimus, vertina Krašto valdybos bei jos padalinių veiklą ir sąmatas, formuluoja savo nuomonę ir siūlymus bei rekomendacijas pateikia Tarybai.

204.12 Tarybos komisijų nutarimai priimami komisijos posėdyje dalyvaujančių Tarybos komisijos narių balsų dauguma. Nutarimai raštu ar telefonu priimami atsakiusių komisijos narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius lygiomis, svarstomas siūlymas laikomas atmestu.

204.13 Tarybos komisijų nariai už savo darbą negauna jokio atlyginimo, išskyrus susidariusių išlaidų padengimą. Į padengtinas išlaidas neįskaitomos kelionės, apsistojimo ir registracijos išlaidos, susijusios su dalyvavimu JAV LB Tarybos metinėse sesijose. ^{1/15}

204.14 Tarybos komisijų veiklą finansuoja Krašto valdyba per Tarybos prezidiumą.

204.15 Tarybos komisijos kadencijai pasibaigus, jos visos bylos ir protokolai perduodami naujos JAV LB Tarybos prezidiumui.

Šios JAV LB Tarybos nuolatinių komisijų darbo taisyklės priimtos St. Petersburg, Floridoje, 1987 m. lapkričio mėn. 15 d. Straipsnis 204.13 pakeistas Tarybos 2015 m. sausio mėn. internetiniu balsavimu.

205 JAV LB KRAŠTO VALDYBOS VEIKLOS TAISYKLĖS

205.1 Remiantis JAV LB įstatų 104.4, 104.9, 104.16. 104.17 ir 105.1–105.6 straipsniais, nustatomos šios JAV LB Krašto valdybos veiklos taisyklės.

205.2 Krašto valdybą sudaro pirmininkas, vykdomasis vicepirmininkas, Krašto valdybos tarybų pirmininkai, vicepirmininkai specifiniams uždaviniams, sekretorius, įždininkas, JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas (arba jo atstovas) ir kiti nariai.

205.3 Krašto valdybos sudėtį tvirtina JAV LB Taryba savo kadencijai.

205.4 Krašto valdybos pirmininkas:

- a. sudaro Krašto valdybą ir ją pristato JAV LB Tarybai tvirtinti ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų po Krašto valdybos pirmininko išrinkimo;
- b. ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų po Krašto valdybos patvirtinimo kviečia buvusią ir naująją valdybą pareigų, išdo ir bylų perdavimui/perėmimui;
- c. šaukia Krašto valdybos posėdžius savo nuožiūra, bet ne rečiau kaip kas trys (3) mėnesiai;
- d. vienam trečdaliui Krašto valdybos narių pareikalavus ir pateikus svarstytinus klausimus, Krašto valdybos posėdį privalo šaukti ne vėliau kaip dvi (2) savaites po pareikalavimo;
- e. paruošia posėdžio darbotvarkę;
- f. vadovauja Krašto valdybos posėdžiams;
- g. atstovauja Krašto valdybai;
- h. turi teisę dalyvauti Krašto valdybos tarybų posėdžiuose;
- i. skiria vieną valdybos narį surinkti Krašto valdybos narių metinius pranešimus, redaguoti bendrą Krašto valdybos metinės veiklos ataskaitą ir elektroninio pašto

PDF priedu išsiųsti visiems JAV LB Tarybos nariams bent keturiolika (14) dienų prieš metinę Tarybos sesiją.^{10/19}

- j. paruošia savo veiklos pranešimą ir bent trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos metinę sesiją jį pristato Krašto valdybos bendros metinės ataskaitos redaktoriui.^{10/19}

205.5 Krašto valdybos Vykdomasis vicepirmininkas:

- a. pirmininkui negalint, eina pirmininko pareigas;
- b. vykdo tuos uždavinius, kuriuos jam paveda Krašto valdybos pirmininkas;
- c. paruošia savo veiklos pranešimą ir bent trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos metinę sesiją jį pristato Krašto valdybos bendros metinės ataskaitos redaktoriui.^{10/19}

205.6 Krašto valdybos tarybų pirmininkai:

- a. eina pareigas, išvardintas Krašto valdybos institucijų veiklos taisyklių 206.6 straipsnyje;
- b. dalyvauja Krašto valdybos posėdžiuose;
- c. informuoja Krašto valdybos posėdžių narius apie savo tarybos darbus ir planus;
- d. savo tarybos planus pateikia tvirtinti Krašto valdybai;
- e. paruošia savo veiklos pranešimus ir juos pristato Krašto valdybos bendros ataskaitos redaktoriui bent trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos metinę sesiją.^{10/19}

205.7 Krašto valdybos vicepirmininkai specifiniams uždaviniams:

- a. vykdo Krašto valdybos ar Krašto valdybos pirmininko pavestus uždavinius;
- b. dalyvauja Krašto valdybos posėdžiuose;
- c. informuoja Krašto valdybą apie savo atliekamus darbus ir planus;
- d. pateikia savo planus Krašto valdybai tvirtinti;
- e. paruošia savo veiklos pranešimus ir bent trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos metinę sesiją juos pristato Krašto valdybos bendros metinės ataskaitos redaktoriui.^{10/19}

205.8 Krašto valdybos vicepirmininkas finansų reikalams:

- a. tvarko Krašto valdybos išdą ir finansus; su Krašto valdybos pritarimu, gali kviesti asmenį buhalterijos tvarkymui;^{10/19}

- b. rūpinasi lėšų telkimu Krašto valdybos išdui;
- c. nustato visų JAV LB padalinių ir institucijų finansų tvarkymo, atskaitomybės, sąskaitybės knygų vedimo ir turto priežiūros procedūras bei formas, kurias tvirtina Krašto valdyba;
- d. paruošia Krašto valdybos pusmetines ataskaitas bei kitų metų sąmatą, kurioje nurodomos planuojamų darbų bei administracinių išlaidų sumos ir numatomas darbų atlikimo laikas;^{10/19}
- e. pusmetines ataskaitas ir sąmatą iki liepos mėn. 31 d. pateikia Krašto valdybos svarstymui. Krašto valdybai ataskaitas ir sąmatą patvirtinus, prieš JAV LB Tarybos metinę sesiją jas pateikia Tarybai;^{10/19}
- f. paruošia, pasirašo ir išsiunčia Krašto valdybos pranešimus bei dokumentus JAV Internal Revenue Service įstaigai bei kitoms valdžios įstaigoms; jų nuorašus išsiunčia JAV LB Tarybos prezidiumui;
- g. prižiūri Krašto valdybos tarybų finansinę ir turto atskaitomybę bei kontrolę; pasitaikius neaiškumams, tariasi su KV pirmininku;^{10/19}
- h. remdamasis Krašto valdybos tarybų ataskaitomis ir sąmatomis, paruošia suvestinę Krašto valdybos ataskaitą ir sąmatą, kurias tvirtina Krašto valdyba;
- i. Krašto valdybos patvirtintą ataskaitą ir sąmatą, gautus apygardų ir apylinkių finansinius pranešimus, bei viso JAV LB turto surašymą išsiunčia visiems JAV LB Tarybos nariams ne vėliau kaip keturiolika (14) dienų prieš Tarybos sesiją;
- j. vadovaujasi JAV LB finansų ir atskaitomybės tvarkymo taisyklėmis.

205.9 Krašto valdybos įždininkas:

- a. tvarko Krašto valdybos išdo pajamas ir išmokėjimus, vesdamas tam reikalingas finansinės atskaitomybės knygas;
- b. vadovaujasi JAV LB finansų ir atskaitomybės tvarkymo taisyklėmis bei Krašto valdybos vice pirmininko finansų reikalams nurodymais;
- c. pinigus laiko banke Krašto valdybos vardu; banko sąskaita turi būti prieinama įždininkui ir dar vienam finansinės pareigos einančiam Krašto valdybos nariui;^{10/19}
- d. veda Krašto valdybos turto surašymo knygas.

205.10 Krašto valdybos sekretorius:

- a. rašo posėdžių protokolus ir jų nuorašus išsiunčia Krašto valdybos nariams prieš kitą posėdį;
- b. prašo Krašto valdybos posėdžio protokolą patvirtinti;
- c. Krašto valdybos patvirtintą protokolą pasirašo pats ir, arba asmeniškai, arba elektroniniu parašu, duoda pasirašyti Krašto valdybos pirmininkui;^{10/19}
- d. sudaro ir atnaušina LB Tarybos bei prezidiumo, LB Tarybos nuolatinių komisijų, Krašto valdybos, Krašto valdybos tarybų vadovybių, kitų Krašto valdybos vienetų, Konfliktų sprendimo komisijos, Kontrolės komisijos narių, LR Seimo/PLB komisijos JAV LB atstovų ir apygardų bei apylinkių pirmininkų sąrašus;^{10/19}
- e. Krašto valdybos pirmininkui paprašius, organizuoja Krašto valdybos telefoninius ar internetinius balsavimus ir juos protokoluoja;
- f. padeda Krašto valdybos pirmininkui susirašinėjimo darbuose;
- g. dalyvauja ruošiant teisinius aktus ir rūpinasi jų apsauga;
- h. paruošia savo veiklos pranešimą ir bent trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos metinę sesiją jį pristato Krašto valdybos bendros metinės ataskaitos redaktoriui.^{10/19}

205.11 JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas:

- a. dalyvauja Krašto valdybos posėdžiuose;
- b. atstovauja JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungai;
- c. informuoja Krašto valdybos narius apie JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos veiklą ir jos planus;
- d. paruošia savo veiklos pranešimą ir bent trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos metinę sesiją jį pristato Krašto valdybos bendros metinės ataskaitos redaktoriui.^{10/19}

205.12 Kiti Krašto valdybos nariai:

- a. Visi Krašto valdybos nariai dalyvauja Krašto valdybos posėdžiuose ir vykdo jiems Krašto valdybos pirmininko ir Krašto valdybos pavestus darbus;^{10/19}
- b. paruošia savo veiklos pranešimus ir bent trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos metinę sesiją juos pristato Krašto valdybos bendros metinės ataskaitos redaktoriui.
^{10/19}

205.13 Krašto valdybos kadencija prasideda tik JAV LB Tarybai patvirtinus Krašto valdybą ir perėmus pareigas iš buvusios Krašto valdybos.

205.14 Iki naujos Krašto valdybos patvirtinimo ir pareigų perėmimo, Krašto valdybos pareigas eina senoji Krašto valdyba, artimai bendradarbiaudama su naujai išrinktu Krašto valdybos pirmininku.

205.15 Krašto valdybos pirmininkui laikinai negalint eiti pareigų, jį pavaduoja nariai šia eile: vykdomasis vicepirmininkas, sekretorius, išdininkas.

205.16 Krašto valdybos pasitarimai gali būti vykdomi akivaizdiniais posėdžiais, raštu, internetu ar telefoniniais pasikalbėjimais. Visi tokie pasitarimai privalo būti protokoluojami.

205.17 Krašto valdybos posėdžiai privalo būti šaukiami ne rečiau kaip trys (3) mėnesiai.

205.18 Reguliarūs Krašto valdybos posėdžiai šaukiami, pranešant nariams žodžiu ar raštu bent trisdešimt (30) dienų prieš posėdį. Specialūs posėdžiai šaukiami, kaip nurodyta 205.4d straipsnyje.

205.19 Krašto valdybos nutarimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių narių dauguma. Nutarimai raštu arba internetu priimami atsakiusiųjų balsų dauguma.

205.20 Visi Krašto valdybos nariai yra lygiateisiai ir pilnateisiai jos nariai. Kiekvienas narys turi vieną (1) balsą. Valdybos pirmininkas arba posėdžiui pirmininkaujantis balsuoja paskutinis. Balsams pasiskirsčius lygiomis, svarstomas siūlymas laikomas atmestu.

205.21 Krašto valdybos nariai už savo darbą negauna jokio atlyginimo, išskyrus susidariusių išlaidų padengimą.

205.21.1 Metinės sesijos finansines išlaidas Krašto valdybos pirmininkui/ei LB KV padengia 100%. Čia įeina kelionės, apsistojimo ir registracijos mokesčiai. Likusių Krašto valdybos narių dalyvavimo metinėje sesijoje finansines išlaidas padengia JAV LB KV 25%. Čia įeina kelionės, apsistojimo ir registracijos mokesčiai.

205.22 Krašto valdybos posėdis yra teisėtas, dalyvaujant daugiau kaip pusei valdybos narių. Tokiam skaičiui laiku neatvykus, po 15 minučių posėdis pradedamas ir laikomas teisėtu, dalyvaujant bet kuriam Krašto valdybos narių skaičiui. Tokiu atveju iš anksto pasiūlyta darbotvarkė nekeičiama.

205.23 Atskiriems uždaviniams atlikti Krašto valdyba gali sudaryti laikinus komitetus iš valdybos narių arba ne Krašto valdybos narių specialistų. Komitetų atliktus darbus tvirtina Krašto valdyba. Reikalui esant, atskiri specialistai, kurie nėra Krašto valdybos nariai, gali būti už atliktą darbą atlyginami.

205.24 Krašto valdyba į posėdžius patarėjais gali kviesti specialistus ar kitus reikalingus asmenis. Tokius kvietimus daro Krašto valdybos pirmininkas savo nuožiūra, arba mažiausiai trims Krašto valdybos nariams pasiūlius.

205.25 Krašto valdybos kadencijai pasibaigus, jos ir jos tarybų visos bylos, protokolai, turtas ir išdo knygos perduodamos naujai Krašto valdybai pareigų perdavimo / priėmimo metu.

JAV LB Krašto valdybos veiklos taisyklės priimtos Elizabeth, New Jersey, 1986 m. lapkričio mėn. 16 d. • Eilė pareigybių iš taisyklių išbraukta JAV LB Tarybos sesijoje Novi, Michigan, 2013 m. spalio 11-13 d. 205.21.1 skirsnis priimtas Omaha, Nebraska, 2017 m. spalio 6-8 d.

206 JAV LB KRAŠTO VALDYBOS INSTITUCIJŲ VEIKLOS TAISYKLĖS

206.1 Remiantis JAV LB įstatų 106-tuoju skirsniu, nustatomos šios JAV LB Krašto valdybos Švietimo, Kultūros, Visuomeninių reikalų, Socialinių reikalų ir Religinių reikalų tarybų veiklos taisyklės.

206.2 Krašto valdybos tarybos svarsto, studijuoja bei diskutuoja JAV LB įstatuose joms skirtus klausimus ir formuluoja savo nuomones, ir nutarimus bei rekomendacijas pateikia Krašto valdybai ar jos nurodytam organui, organizacijoms ar valdiškoms įstaigoms.

206.3 Krašto valdybos tarybai vadovauja pirmininkas, kurį kviečia Krašto valdybos pirmininkas ir patvirtina JAV LB Taryba.

206.4 Krašto valdybos tarybą sudaro pirmininkas, vicepirmininkas, sekretorius, išdininkas ir nariai.

206.5 Krašto valdybos tarybos narių skaičius yra neribotas.

206.6 Krašto valdybos tarybos pirmininkas:

- a. kviečia Krašto valdybos tarybos narius ir pristato juos Krašto valdybai patvirtinti;
- b. šaukia Krašto valdybos tarybos posėdžius savo nuožiūra arba vienam trečdaliui Krašto valdybos tarybos narių pareikalavus ir pateikus svarstytinus klausimus;
- c. paruošia posėdžiams darbotvarkės projektus;
- d. vadovauja Krašto valdybos tarybos posėdžiams;
- e. atstovauja Krašto valdybos tarybai;^{10/19}
- f. paruošia savo veiklos pranešimą ir bent trisdešimt (30) dienų prieš Tarybos metinę sesiją jį pristato Krašto valdybos bendros metinės ataskaitos redaktoriui.^{10/19}

- g. Krašto valdybos tarybų (Kultūros, Švietimo ir Socialinių reikalų tarybos), kurios turi atskiras pinigines sąskaitas, pirmininkai sesijos metu JAV LB Tarybos narius supažindina su šių Krašto valdybos tarybų atliktais darbais ir pateikia tų darbų trumpas finansines ataskaitas.

206.6 straipsnio papildymas 206.6 g. punktu priimtas 2023 m. JAV LB XXIII Tarybos trečiojoje sesijoje 2023 m. spalio mėn. 13-15 d., Denver, CO.

206.7 Krašto valdybos tarybos vicepirmininkas:

- a. pirmininkui negalint, eina jo pareigas;
- b. vykdo tuos uždavinius, kuriuos jam paveda pirmininkas.

206.8 Krašto valdybos tarybos sekretorius:^{10/19}

- a. rašo protokolus, ir jų nuorašus prieš kitą posėdį išsiunčia Krašto valdybos ir tos Krašto valdybos tarybos nariams, kuriai sekretoriauja;
- b. prašo Krašto valdybos tarybos patvirtinti praėjusio posėdžio protokolą;
- c. patvirtintą protokolą pasirašo ir duoda pasirašyti Krašto valdybos tarybos pirmininkui;
- d. pirmininkui paprašius, organizuoja Krašto valdybos tarybos posėdžius ir korespondencinius, internetinius, telefoninius balsavimus ir juos protokuoja;
- e. padeda pirmininkui susirašinėjant su kitais.

206.9 Krašto valdybos tarybos įždininkas:^{10/19}

- a. tvarko Krašto valdybos tarybos įždo pajamas ir išmokėjimus, vedamas tam reikalingas finansinės atskaitomybės knygas;
- b. vadovaujasi JAV LB Finansų ir atskaitomybės tvarkymo taisyklėmis bei Krašto valdybos vicepirmininko finansų reikalams nurodymais;
- c. paruošia Krašto valdybos tarybos pusmetines ataskaitas ir kitų metų sąmatą, kurioje nurodomos planuojamų darbų bei administracinių išlaidų sumos ir numatomas atlikimo laikas;
- d. Krašto valdybos tarybos patvirtintas pusmetines ataskaitas ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų po pusmečio datos, ir Krašto valdybos tarybos patvirtintą sąmatą iki liepos mėn. 31 d. pristato Krašto valdybos vice pirmininkui finansų reikalams;

- e. pinigų laiko banke Krašto valdybos tarybos vardu; banko sąskaita turi būti prieinama įždininkui ir dar vienam Krašto valdybos tarybos nariui;^{10/19}
- f. jei Krašto valdybos taryba yra atskirai inkorporuota, paruošia ir išsiunčia atitinkamus pranešimus bei dokumentus JAV Internal Revenue Service įstaigai bei kitoms JAV valdžios įstaigoms; tokių pranešimų bei dokumentų nuorašus siunčia Krašto valdybai ir JAV LB Tarybos prezidiumui.

206.10 Krašto valdybos tarybos nariai:

- a. vykdo jiems Krašto valdybos tarybos pavestus darbus;
- b. dalyvauja Krašto valdybos tarybos posėdžiuose.

206.11 Krašto valdybos tarybos pirmininkui negalint eiti pareigų, jį pavaduoja Krašto valdybos tarybos nariai šia eile: vicepirmininkas, sekretorius, įždininkas.

206.12 Krašto valdybos tarybos kadencija sutampa su Krašto valdybos kadencija.

206.13 Krašto valdybos tarybos pasitarimai gali būti vykdomi akivaizdiniais posėdžiais, raštu, internetu ar telefoniniais pasikalbėjimais.

206.14 Krašto valdybos tarybos posėdžiai šaukiami, pranešant žodžiu ar raštu, bent septynias (7) dienas prieš posėdį.

206.15 Krašto valdybos tarybos nutarimai priimami paprasta posėdyje dalyvaujančių narių dauguma. Nutarimai raštu arba internetu priimami atsakiusių balsų dauguma.

206.16 Visi Krašto valdybos tarybos nariai yra lygiateisiai ir pilnateisiai jos nariai. Kiekvienas narys turi vieną (1) balsą. Krašto valdybos tarybos pirmininkas arba posėdžiui pirmininkaujantis balsuoja paskutinis. Balsams pasiskirsčius lygiomis, svarstomas siūlymas laikomas atmestu.

206.17 Krašto valdybos tarybos nariai už savo darbą negauna jokio atlyginimo, išskyrus už atlikto darbo išlaidų padengimą.

206.18 Posėdis laikomas teisėtas jame dalyvaujant daugiau kaip pusei Krašto valdybos tarybos narių. Tokiam skaičiui laiku neatvykus, po 15 minučių posėdis pradedamas ir laikomas teisėtu, dalyvaujant bet kuriam Krašto valdybos tarybos narių skaičiui. Tokiu atveju iš anksto pasiūlyta darbotvarkė nekeičiama.

206.19 Atskiriems uždaviniams atlikti Krašto valdybos taryba gali sudaryti laikinus komitetus iš Krašto valdybos tarybos narių arba ne narių specialistų. Komitetų atliktus darbus tvirtina ta

Krašto valdybos taryba, kuri ją sudarė. Reikalui esant, specialistai, kurie nėra Krašto valdybos tarybos nariai, gali būti už atliktą darbą atlyginami.

206.20 Į savo posėdžius Krašto valdybos taryba gali kviešti atitinkamus specialistus ir kitus reikalingus asmenis patarėjais. Tokius kvietimus daro pirmininkas savo nuožiūra arba bent trims Krašto valdybos tarybos nariams pasiūlius.

206.21 Krašto valdybos tarybų veiklą finansuoja Krašto valdyba. Krašto valdyba tvirtina Krašto valdybos tarybų pateiktus biudžetinių metų veiklos planus.

206.22 Krašto valdybos tarybos kadencijai pasibaigus, jos visos bylos, protokolai ir išdo knygos perduodamos naujai Krašto valdybai pareigų perdavimo / priėmimo metu.

Šios JAV LB Krašto valdybos institucijų veiklos taisyklės priimtos Elizabeth, New Jersey, 1986 m. lapkričio mėn. 16 d.

207 JAV LB KONFLIKTŲ SPRENDIMO KOMISIJOS DARBO TAISYKLĖS

207.1 Išrinkus JAV LB Konfliktų sprendimo komisiją (toliau: Komisija), vyriausias amžiumi Komisijos narys, ne vėliau kaip per trisdešimt (30) dienų po Komisijos narių išrinkimo šaukia akivaizdinį arba telefoninį Komisijos posėdį pirmininkui išrinkti.

207.2 Komisijos pirmininkas vadovauja bylų paruošimui ir pirmininkauja visos Komisijos posėdžiams. Pirmininkas gali paskirti kitą Komisijos narį posėdžiui pirmininkauti ar surinkti bylos paruošimui reikalingą medžiagą.

207.3 Skundai Komisijos pirmininkui įteikiami raštu. Komisijos pirmininkas skundo nuorašus per penkias (5) dienas išsiunčia visiems Komisijos nariams.

207.4 Bylos medžiagos rinkimas:

- a. per dešimt (10) dienų nuo skundo gavimo, Komisijos pirmininkas jo nuorašą išsiunčia priešingai šaliai, kuri per dvidešimt vieną (21) dieną nuo nuorašo gavimo privalo Komisijos pirmininkui raštu pateikti savo atsakymą ir paaiškinimus, bei galimų liudininkų sąrašą;
- b. komisija turi teisę iš šalių ir JAV LB institucijų prašyti įrodymams reikalingų nutarimų, protokolų, paaiškinimų ir kitokių raštiškų duomenų.

207.5 Komisijos pirmininkas skiria trijų Komisijos narių **kolegiją** bylai spręsti, pavesdamas vienam kolegijos narių kolegijai pirmininkauti.

207.6 Komisijos narys, kuris gali būti su kuria nors bylos šalimi susijęs ar dėl kitos priežasties gali būti šališkas, privalo bylos svarstyme nedalyvauti. Vietoje jo pirmininkas paskiria kitą Komisijos narį.

207.7 Per dešimt (10) dienų nuo medžiagos surinkimo, visą surinktą raštišką medžiagą Komisijos pirmininkas elektroniniu paštu ar kitu būdu išsiunčia visiems kolegijos nariams ir abiejų šalių atstovams.

207.8 Ne vėliau, kaip per trisdešimt (30) dienų po medžiagos išsiuntimo, kolegijos pirmininkas šaukia kolegijos telefoninį posėdį bylai svarstyti ir spręsti. Ypatingais atvejais, ieškovui arba atsakovui prašant, dviem trečdaliais (2/3) visos Komisijos narių balsų, jei galimybės leidžia, Komisija gali nutarti, kad posėdis būtų akivaizdinis.

207.9 Telefoniniame posėdyje dalyvauja ieškovas, arba/ir jo ar jos atstovas, atsakovas, arba/ir jo ar jos atstovas ir abiejų pusių pakviesti liudininkai.

207.10 Telefoninio kolegijos posėdžio tvarka:

- a. Kolegijos pirmininkas praneša, kas dalyvauja:
 - Kolegijos nariai;
 - ieškovas, arba jo ar jos atstovas, jei toks yra;
 - atsakovas arba jo ar jos atstovas, jei toks yra;
 - liudininkai ir kiti kvieisti dalyviai, jei tokių yra.
- b. Pirmininkas:
 - pateikia apklausos posėdžio darbotvarkę;
 - žodžiu trumpai supažindina su gauta bylos medžiaga;
 - jei reikia, nurodo su byla susijusius JAV LB įstatus ir taisykles.
- c. Įvadiniai pareiškimai, nurodantys kiekvienos ginčo pusės reikalavimus, ko prašoma ir kas bus bandoma įrodyti (pastaba įvadiniai bylos šalių arba jų atstovų pareiškimai nėra liudijimai ar parodymai):
 - ieškovas
 - atsakovas
- d. Kaltinimų pateikimas ir liudininkai:
 - (1) Ieškovo parodymai:
 - ieškovo įrodymų pateikimas ir, jei tokių yra, liudininkų parodymai;
 - atsakovo, arba jo ar jos atstovo kryžminė apklausa;
 - ieškovo atsakymas arba tolimesnė liudininkų apklausa, remiantis liudininkų pateiktais parodymais.
 - (2) Atsakovo atsiliepimas į pateiktus kaltinimus ar įrodymus:

- atsakovo tiesioginė ieškovo ar liudininkų apklausa;
- ieškovo arba jo ar jos atstovo kryžminė apklausa;
- atsakovo atsakymas arba tolimesnė liudininkų apklausa, remiantis liudininkų pateiktais parodymais.

(3) Ieškovo atremiamieji parodymai.

- e. Kolegijos narių klausimai. Kolegijos nariai klausimus klausti ir paaiškinimų prašyti gali bet kada posėdžio metu.
- f. Trumpi baigiamieji pareiškimai:
 - ieškovas arba jo ar jos atstovas;
 - atsakovas arba jo ar jos atstovas.
- g. Kolegijos pirmininkas apklausą baigia ir kolegijos (arba Komisijos) nariai bylą svarsto uždaramame posėdyje tuojau pat, arba kitu sutartu laiku. Jei sprendimas nepadaromas tame pačiame telefoniniame posėdyje, nustatytu terminu kolegijos (ar Komisijos) posėdžio dalyviai savo nuomonę, interpretaciją bei siūlomą sprendimą pirmininkui pateikia raštu.

207.11 Kolegijos posėdis, kuriame priimamas sprendimas, nėra viešas ir posėdžio svarstymų eiga neprotokoluojama ir neskelbiama.

207.12 Kaltę arba prasižengimą privalo įrodyti ieškovas. Kaltės ar prasižengimo sprendimui priimti reikalinga liudijimo arba įrodomųjų dokumentų persvara ("preponderance of evidence", t.y., didesnė galimybė, kad tai, kuo atsakovas kaltinamas, buvo arba įvyko, ne kad nusižengimu arba nusikaltimu abejojama) Kolegija gali svarstymo posėdį atidėti ir abi šalys prašyti raštu arba žodžiu pateikti daugiau įrodomosios medžiagos arba parodymų.

207.13 Skundą ir įrodomąją medžiagą apsvarsčius, bylos svarstymo kolegijos pirmininkas paruošia sprendimą, kuriame išdėsto bylos aplinkybes ir motyvus, kuriais sprendimas yra pagrįstas ir pateikia bylos svarstymo kolegijos narių balsavimui.

207.14 Kolegijos sprendimai priimami kolegijos narių balsų dauguma. Kolegijos posėdyje balsuojama atvirai ir pirmininkaujantis balsuoja paskutinis. Kolegijos narys, kuris nesutinka su daugumos sprendimu ar motyvais, gali pareikšti atskirą nuomonę.

207.15 Per trisdešimt (30) dienų nuo sprendimo priėmimo, kolegijos sprendimo nuorašas siunčiamas šalims, Komisijos pirmininkui ir JAV LB Tarybos prezidiumo pirmininkui.

207.16 Komisijos pirmininkas yra atsakingas už Komisijos bylų dokumentaciją, sprendimų paskelbimą ir kitus Komisijos administracinius reikalus. Kiekvienai JAV LB Tarybos sesijai Komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas kitas Komisijos narys pateikia Komisijos darbų

santraukinį pranešimą, kurį išsiunčia JAV LB Tarybos nariams keturiolika (14) dienų prieš Tarybos sesiją.

207.17 Komisijos pirmininkas gali kviešti Komisijos sekretorių, kuris atlieka Komisijos pirmininko jam pavestus techniškus ir administracinius darbus.

207.18 Kolegijos sprendimas gali būti **apeliuojamas** visos Komisijos svarstymui. Sprendimu nepatenkintos šalies apeliacijos prašymas, kartu su \$50 čekiu, išrašytu JAV LB Krašto valdybos vardu, turi būti Komisijos pirmininkui įteiktas ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų po pirminės kolegijos sprendimo paskelbimo.

207.19 Apeliacijos telefoninis posėdis šaukiamas ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų nuo apeliacinio prašymo gavimo dienos. Bylos apklausai ir svarstymui Komisija laikosi tos pačios tvarkos, kuri nurodyta kolegijos posėdžiams. Posėdžiui pirmininkauja Komisijos pirmininkas ar jo paskirtas Komisijos narys.

- a. Apeliacijos svarstyme nedalyvauja tie Komisijos nariai, kurie buvo paskirti į bylos svarstymo ir sprendimo kolegiją.
- b. Visa su byla susieta turima raštiška medžiaga elektroniniu paštu iš anksto pristatoma likusiems Komisijos nariams.
- c. Posėdyje peržiūrima ir svarstoma visa su byla susieta raštu pateikta medžiaga ir kolegijos motyvuotas sprendimas. Jei Komisija randa, kad bylos svarstyme buvo padaryta procedūrinių ar teisinių klaidų, ji gali nutarti, kad visa Komisija bylos apklausą pravesių iš naujo (*de novo*) ir bylą svarstyti aukščiau nurodyta pirminės kolegijos svarstymo tvarka.

207.20 Visa Komisija gali:

- a. Kolegijos sprendimą patvirtinti;
- b. Kolegijos sprendimą savo nuožiūra pakeisti;
- c. Su savo pastabom ir nuorodom, sprendimą grąžinti kolegijos persvarstymui;
- d. Kolegijos sprendimą panaikinti. Jei kolegijos sprendimas panaikinamas, su apeliacijos prašymu įteiktas \$50 įmokėjimas apeliuojančiai šaliai grąžinamas.

207.21 Visos Komisijos sprendimu nepatenkinta bylos šalis, ne vėliau, kaip per trisdešimt (30) dienų gali raštu apeliuoti į JAV LB Tarybos prezidiumo pirmininką. Jei Prezidiumo pirmininkas randa, kad tokia apeliacija turi pagrindo, jis patvarko, kad Komisijos pirmininkas Tarybos pirmininko patvirtinimui rekomenduotų tris nešališkus, su bylos svarstymu jokio ryšio

neturėjusius JAV LB narius, kurie per trisdešimt (30) dienų nuo jų pakvietimo, visą su byla susietą raštišką medžiagą peržiūrėtų ir bylos sprendimą persvarstytų. Jei tokią peržiūrą vykdant būtų rasta, kad bylos procese buvo padaryta procedūrinių ar teisinių klaidų, Prezidiumo pirmininko pakviesti asmenys, pagal čia nurodytą pirminio svarstymo tvarką, gali atlikti naują apklausą ir bylą svarstyti iš naujo. Bylos persvarstyme priimtas sprendimas yra galutinis.

207.22 Komisijos nariai už savo darbą negauna jokio atlyginimo, išskyrus susidariusių išlaidų padengimą.^{10/19}

207.23 Visas bylas ir susirašinėjamą komisija perduoda naujai išrinktos Komisijos pirmininkui per trisdešimt (30) dienų po naujos Komisijos išrinkimo.

Ankstyesnės Komisijos darbo taisyklės priimtos St. Petersburg Beach, Florida, 1987 m. lapkričio mėn. 15 d. ir pakeistos JAV LB Tarybos sesijoje Novi, Michigan, 2013 m. spalio mėn. 12 d. ▪ Apklausos tvarka ir apeliacinis procesas į taisykles įtrauktas JAV LB Tarybos sesijoje Glendale, California, 2014 m. spalio mėn. 10-12 d.

208 JAV LB KONTROLĖS KOMISIJOS DARBO TAISYKLĖS

208.1 JAV LB Kontrolės komisija (toliau: Komisija) pareigomis pasiskirsto pati JAV LB Tarybos pirmosios sesijos metu ir apie tai tuoj informuoja Tarybą.^{10/19}

208.2 Pirmajam Komisijos posėdžiui, iki pareigomis pasiskirstymo, vadovauja vyriausias amžiumi Kontrolės komisijos narys.

208.3 Naujoji Komisija perima pareigas, bylas ir protokolus iš senosios Kontrolės komisijos JAV LB Tarybos pirmosios sesijos metu.

208.4 Komisijos nariui nustojus būti nariu, jo vietą užima iš eilės daugiausia balsų gavęs kandidatas.

208.5 Visi Komisijos sprendimai daromi komisijos narių paprasta balsų dauguma.

208.6 Keturiolika (14) dienų prieš darant patikrinimą, Kontrolės komisija praneša apie tai tikrinamajai institucijai, išskyrus ypatingus atvejus. Kurie atvejai yra ypatingi, nusprendžia Kontrolės komisija.

208.7 Komisijai darant patikrinimą, dalyvauja tikrinamosios institucijos atstovas ar atstovai, kurie paaiškina kilusius neaiškumus. Tikrinant susirašinėjamą, bylas, protokolus ir atskaitomybę be tikrinamosios institucijos atstovų, Kontrolės komisija, prieš rašydama tikrinimo aktą, privalo su atitinkamos institucijos atstovais išsiaiškinti keliamus klausimus ir neaiškumus.

208.8 Komisijos nariai už savo darbą negauna jokio atlyginimo, išskyrus susidariusių išlaidų padengimą.^{10/19}

Šios JAV LB Tarybos kontrolės komisijos veiklos taisyklės priimtos St. Petersburg Beach, Florida, 1987 m. lapkričio mėn. 15 d.

209 JAV LB STRATEGINIO PLANO KOMISIJOS TAISYKLĖS

209.1 JAV LB Strateginio plano komisija veikia Strateginio plano ribose ir stebi Strateginio plano eigą ir vykdymą.

209.2 Strateginio plano komisijos posėdžiai protokoluojami ir per keturiolika (14) dienų po posėdžio išsiunčiami komisijos nariams. Komisijos pirmininkas gali pakviesti vieną komisijos narį būti sekretoriumi.

209.3 Tris kartus per metus Strateginio plano komisija LB Tarybai ir Krašto valdybai raštu pateikia informaciją apie Strateginio plano eigą ir pažangą bei siūlo rekomendacijas.

209.4 Jeigu reikia, kas treji metai komisija Strateginį planą atnaušina, pritaiko pasikeitusioms veiklos sąlygoms ir pateikia Tarybos patvirtinimui.

209.5 Kadenciją baigęs komisijos pirmininkas per trisdešimt (30) dienų perduoda svarbiausius dokumentus ir patarimus naujai išrinktam komisijos pirmininkui.

209 skyrius priimtas JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2023 m. spalio mėn. 13-15 d., Denver, CO.

210 JAV LB APYGARDOS VEIKLOS TAISYKLĖS

210.1 Remiantis JAV LB įstatų 109-tuoju skirsniu, nustatomos šios JAV LB apygardos veiklos taisyklės.

210.2 Metinis JAV LB apygardos (toliau: apygardos) suvažiavimas šaukiamas nuo birželio iki rugpjūčio mėnesio imtinai.

210.3 Apygardos suvažiavimą šaukdama, apygardos valdyba, bent prieš tris (3) savaites, praneša suvažiavimo dalyviams suvažiavimo laiką, vietą ir siūlomą darbotvarkę.

210.4 Apygardos valdybai patariama sušaukti apygardos suvažiavimą prieš JAV LB Tarybos metinę sesiją veiklai aptarti.

210.5 Apygardos suvažiavimui vadovauja apygardos pirmininkas, o jam nedalyvaujant, vicepirmininkas.

210.6 Apygardos suvažiavimui sekretoriauja apygardos sekretorius, o jam nedalyvaujant, kitas valdybos narys.

210.7 Apygardos suvažiavimas nustato apygardos valdybos narių skaičių, kuris turi būti ne mažesnis nei trys (3) nariai.

210.8 Pirmą naujos apygardos valdybos posėdį per dvi (2) savaites po išrinkimo sušaukia kadenciją baigusios apygardos valdybos pirmininkas, o jam negalint, vicepirmininkas.

210.9 Apygardos valdyba pareigomis (pirmininko, vicepirmininko, sekretoriaus, įždininko ir narių) pasiskirsto pati.

210.10 Kadenciją baigusi apygardos valdyba perduoda pareigas, bylas ir išdą naujai apygardos valdybai pirmame valdybos posėdyje tuoj po pareigų pasiskirstymo.

210.11 Per dvi (2) savaites po pasiskirstymo pareigomis apygardos valdyba raštiškai prisistato JAV LB Tarybai, JAV LB Krašto valdybai, apygardoje esančių apylinkių valdyboms, pateikdama valdybos sąstatą, pareigas, adresus, telefono numerius ir e-pašto adresus.

210.12 Apygardos valdybos posėdis yra teisėtas, kai apie jį iš anksto pranešta visiems valdybos nariams ir kai jame dalyvauja dauguma valdybos narių.

210.13 Apygardos valdybos posėdžiuose sprendimai daromi dalyvaujančių narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius lygiomis, svarstomas siūlymas laikomas atmestu.

210.14 Apygardos valdybos nariui nustojus būti jos nariu, jo vietą užima per apygardos valdybos rinkimus iš eilės daugiausia balsų gavęs kandidatas. Nesant kandidatų, apygardos valdyba gali kooptuoti narį kadencijai užbaigti.

210.15 Apygardos valdybos posėdžių protokolai su nutarimais rašomi sekretoriaus, išsiunčiami apygardos valdybos nariams ir kitame posėdyje tvirtinami bei pasirašomi pirmininko.^{10/19}

210.16 Apygardos kontrolės komisija, tikrindama apygardos valdybos turtą, kasą, finansinę atskaitomybę, ir veiklos bei protokolų bylas, prieš rašydama tikrinimo aktą, pasikviečia apygardos valdybos atstovą kilusiems neaiškumams išsiaiškinti.^{10/19}

210.17 Apygardos kontrolės komisijos išlaidas apmoka apygardos valdyba.^{10/19}

210.18 Apygardos kontrolės komisijos kadencija sutampa su apygardos valdybos kadencija.^{10/19}

210.19 Apygardos kontrolės komisijos nariui nustojus būti jos nariu, jo vietą užima iš eilės daugiausia balsų gavęs kandidatas.^{10/19}

210.20 Apygardos valdybos nariai ir apygardos kontrolės komisijos nariai už savo darbą negauna jokio atlyginimo, išskyrus susidariusių išlaidų padengimą.^{10/19}

JAV LB Apygardos veiklos taisyklės priimtos Boston, Massachusetts, 2008 m. rugsėjo 28 d.

Skyriaus numeracija pakeista iš 209 į 210 JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

211 JAV LB APYLINKĖS VEIKLOS TAISYKLĖS

211.1 Remiantis JAV LB įstatų 110-tuoju skirsniu, nustatomos šios JAV LB apylinkės (toliau: apylinkės) veiklos taisyklės.

211.2 Registruotas apylinkės narys yra tas, kuris yra apylinkės valdybos įrašytas į apylinkės narių sąrašą. Kad būtų įtrauktas į narių sąrašą, asmuo, norintis būti nariu, turi: ^{10/19}

- a. raštu ar žodžiu pareikšti priklausomybę JAV Lietuvių Bendruomenei, arba
- b. bent kartą sumokėti solidarumo įnašą, arba
- c. bent kartą balsuoti JAV LB Tarybos rinkimuose toje apylinkėje, arba
- d. užsiregistruoti JAV LB Tarybos rinkimų metu rinkiminėje komisijoje.

211.3 Metinis apylinkės susirinkimas šaukiamas sausio, vasario arba kovo mėnesį.

211.4 Apylinkės susirinkimas yra teisėtas, dalyvaujant ne mažiau kaip dešimt nuošimčių (10%) apylinkėje registruotų narių. Šiam skaičiui laiku nesusirinkus, už penkiolikos (15) minučių šaukiamas susirinkimas yra teisėtas, neatsižvelgiant į dalyvaujančių narių skaičių.

211.5 Apylinkės susirinkimą pradeda ir jam pirmininkauja JAV LB apylinkės valdybos pirmininkas, jam nedalyvaujant, vicepirmininkas, o šiam nedalyvaujant, vyriausias amžiumi valdybos narys arba, susirinkimui nutarus, renkamas susirinkimo prezidiumas.

211.6 Apylinkės susirinkimui sekretoriauja valdybos sekretorius, kuriam nedalyvaujant, kitas valdybos narys.

211.7 Apylinkės susirinkime balsams skaičiuoti susirinkimas išrenka trijų asmenų vienkartinę mandatų komisiją.

211.8 Nariui nustojus būti apylinkės valdybos nariu, jo vietą užima per paskutinius JAV LB apylinkės valdybos rinkimus iš eilės daugiausia balsų gavęs kandidatas užbaigti pasitraukusio nario kadenciją. Esant vienodam balsų skaičiui, tą vietą užima vyriausias amžiumi.

211.9 Apylinkės valdybą sudaro pirmininkas, vicepirmininkas, sekretorius, išdininkas ir kiti nariai įvairioms apylinkės darbo sritims vadovauti.

211.10 Apylinkės valdybos posėdžiai kviečiami reikalui esant, bet ne rečiau kaip kas du (2) mėnesiai.

211.11 Apylinkės valdybą į posėdį kviečia pirmininkas, jam negalint, vicepirmininkas.

211.12 Apylinkės valdybos posėdžių protokolai su nutarimais rašomi valdybos sekretoriaus ir kitame posėdyje tvirtinami bei pasirašomi pirmininko. Sekretoriui posėdyje nedalyvaujant, iš valdybos narių pirmininkas skiria laikiną sekretorių.^{10/19}

211.13 Apylinkės valdybos posėdis yra teisėtas, jei apie jį iš anksto pranešama visiems apylinkės valdybos nariams ir jei dalyvauja dauguma apylinkės valdybos narių.

211.14 Apylinkės valdybos posėdžiuose sprendimai daromi dalyvaujančių narių balsų dauguma. Balsams pasiskirsčius lygiomis, svarstomas siūlymas laikomas atmestu.

211.15 Pirmąjį naujosios apylinkės valdybos posėdį per dvi (2) savaites po metinio apylinkės susirinkimo šaukia esantis apylinkės valdybos pirmininkas, jam negalint, vicepirmininkas. Šiame posėdyje išrenkamas naujas pirmininkas ir pasiskirstoma pareigomis.

211.16 Pirmajame naujosios apylinkės valdybos posėdyje, tuoj po pareigų pasiskirstymo, kadenciją baigusi apylinkės valdyba perduoda pareigas, bylas, protokolus ir išdą naujam apylinkės valdybai.

211.17 Reikalui esant, apylinkės valdyba gali pareigomis pasiskirstyti iš naujo. Apie pasikeitimus pranešama JAV LB Krašto ir atitinkamos apygardos valdyboms per dvi (2) savaites.

211.18 Per dvi (2) savaites po pirmininko išrinkimo ir pasiskirstymo pareigomis, apylinkės valdyba raštiškai prisistato JAV LB Krašto ir savo apygardos valdyboms, pateikdama apylinkės valdybos sąstatą, adresus, telefono numerius ir e-pašto adresus.

211.19 Prieš apygardos suvažiavimą, apylinkės valdyba praneša apygardos valdybai savo atstovų, kurie turi teisę dalyvauti apygardos suvažiavime, sąrašą.

211.20 Apylinkės valdybos posėdžiuose turi teisę patariamuoju balsu dalyvauti apylinkės kontrolės komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas komisijos narys.

211.21 Per dvi (2) savaites po išrinkimo, apylinkės kontrolės komisija iš savo tarpo išrenka pirmininką ir pristato apylinkės valdybai.

211.22 Apylinkės kontrolės komisija, tikrindama apylinkės valdybos turtą, kasą, finansinę atskaitomybę ir veiklos bei protokolų bylas, prieš rašydama tikrinimo aktą, pakviečia apylinkės valdybos atstovą kilusiems neaiškumams išsiaiškinti.^{10/19}

211.23 Apylinkės kontrolės komisijos išlaidas apmoka apylinkės valdyba.

211.24 Veikiančios apylinkės kontrolės komisijos kadencija baigiasi ir naujos apylinkės kontrolės komisijos kadencija prasideda apylinkės metiniam susirinkimui išrinkus naują apylinkės kontrolės komisiją.

211.25 Apylinkės kontrolės komisijos nariui nustojus būti jos nariu, jo vietą užima iš eilės daugiausia balsų gavęs kandidatas.

211.26 Apylinkės valdybos nariai ir apylinkės kontrolės komisijos nariai už savo darbą negauna jokio atlyginimo, išskyrus susidariusių išlaidų padengimą.

Šios JAV LB apylinkės veiklos taisyklės priimtos St. Petersburg Beach, Florida, 1987 m. lapkričio mėn. 15 d. Žodis „apylinkės“ 210.26 skirsnyje priimtas Omaha, Nebraska, 2017 m. spalio 6-8 d.

Skyriaus numeracija pakeista iš 210 į 211 JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

212 JAV LB FINANSŲ IR ATSKAITOMYBĖS TVARKYMO TAISYKLĖS

212.1 JAV LB finansų ir atskaitomybės tvarkymas atliekamas vadovaujantis JAV LB finansų ir atskaitomybės tvarkymo taisyklėmis.

212.2 JAV LB atskaitomybės metai sutampa su kalendoriniais metais.

212.3 Atskaitomybė turi būti vedama taip, kad būtų galima nustatyti išdo stovį bei stovį atskiriems sąmatoje numatytiems darbams ir kad būtų, pavieniui ar sugrupavus pagal institucijas, galima surinkti duomenis, kurie reikalingi ruošiant finansines bei mokestines ataskaitas

212.4 Krašto valdybos finansinę knygų vedimo tvarką ir turto priežiūrą nustato Krašto valdybos vicepirmininkas finansų reikalams ir tvirtina Krašto valdyba.

212.5 Krašto valdybos vicepirmininkas finansų reikalams supažindina Krašto valdybos išdininką ir Krašto valdybos tarybų išdininkus su Krašto valdybos patvirtinta finansų vedimo tvarka ir turto priežiūra.

212.6 Visų Krašto valdybos tarybų finansinės atskaitomybės ir turto knygos vedamos ta pačia tvarka, kaip ir Krašto valdybos išdo bei turto knygos.

212.7 Krašto valdybos tarybų išdininkai paruošia pusmetines finansines ataskaitas ir jas pateikia Krašto valdybos vicepirmininkui finansų reikalams ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų po pusmečio datos.

212.8 Krašto valdybos tarybos pristato Krašto valdybos vicepirmininkui finansų reikalams kitų metų sąmatas iki liepos mėn. 31 dienos. Sąmatose nurodomos planuojamo darbo bei administracinių pajamų ir išlaidų sumos bei numatomas darbo atlikimo laikas.^{10/19}

212.9 Reikalui esant, vėliau gali būti pateikiamos specialios sąmatos prieš tai nenumatytiems darbams.

212.10 Bendras Krašto valdybos metinės ataskaitas bei sąmatas paruošia Krašto valdybos vicepirmininkas finansų reikalams ir jas tvirtina Krašto valdyba.

212.11 Krašto valdybos vicepirmininko finansų reikalams paruoštos ir Krašto valdybos patvirtintos bendros metinės ar specialios ataskaitos ir sąmatos pristatomos tvirtinti JAV LB Tarybai. Trečiais Krašto valdybos kadencijos metais pareigas einantis Krašto valdybos vicepirmininkas finansų reikalams yra atsakingas už tų metų finansinės apyskaitos paruošimą, visų įstatymais reikalaujamų ataskaitų pagal nustatytus terminus pateikimą JAV valdžios įstaigoms ir tos apyskaitos perdavimą naują kadenciją pradedančiai JAV LB Tarybai.

212.12 Sąskaitos pagal metines ar specialias sąmatas yra apmokamos darbo vykdytojui, pristčius pateisinamus dokumentus, be Krašto valdybos patvirtinimo.

212.13 Metinėse ar specialiose sąmatose nenumatytos išlaidos ir išmokėjimai privalo būti Krašto valdybos patvirtinti prieš jų apmokėjimą. Krašto valdyba gali pavesti pirmininkui patvirtinti sąskaitas, neviršijančias 1,000 dol. sumos.

212.14 Prieš apmokant, sąskaitos turi būti patikrintos, ar jos yra patvirtintos, ar neviršija leistinos sumos ir ar išmokėjimo būdas neprieštarauja JAV LB įstatams.

212.15 Įvairiose JAV valstijose atskirai įvairiais pavadinimais inkorporuotos JAV LB apylinkės, laikančios save priklausančiom JAV Lietuvių Bendruomenei, veda reikalingas atskaitomybės knygas. Atskirai inkorporuotų Krašto valdybos institucijų (tarybų) finansinę knygvedybą prižiūri Krašto valdyba. Visi taip atskirai inkorporuoti JAV LB padaliniai visas įstatymais reikalaujamas finansines ataskaitas tiesiogiai pateikia JAV valdžios įstaigoms ir jų nuorašus pasiunčia JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkui finansiniams reikalams. Šie JAV LB padaliniai yra įpareigoti laikytis visų JAV LB įstatų ir taisyklių.

212.16 Krašto valdybos vicepirmininkas finansų reikalams atlieka kontrolieriaus pareigas Krašto valdyboje ir Krašto valdybos tarybose.

212.17 Krašto valdybos, Krašto valdybos tarybų, apygardų ir apylinkių finansinės atskaitomybės vedamos pagal JAV finansinės atskaitomybės standartus. JAV valdžios institucijoms dokumentacija ruošama anglų kalba.

212.18 Apygardų ir apylinkių valdybos, pagal Krašto valdybos pateiktas formas, paruošia metines finansines apyskaitas: ^{10/19}

- a. Apyskaitose nurodomos apygardų ir apylinkių išdo pajamos bei išlaidos. Šios apyskaitos, kartu su praėjusių metų gruodžio 31 d. banko sąskaitų kopijomis,

pagal Krašto valdybos nurodymą siunčiamos Krašto valdybai ne vėliau kaip kovo 31 d.^{10/19}

- b. Metinių apyskaitų laiku neatsiuntusias apygardas ir apylinkes Krašto valdyba raštu įspėja. Apygardos ir apylinkės, kurios po Krašto valdybos nustatyto laiko į įspėjimą neatsako ir savo apyskaitų neatsiunčia, nustoja teisės naudotis JAV LB turimu IRS nuo mokesčių atleidimo numeriu iki tol, kol tokios apyskaitos Krašto valdybai bus pateiktos.^{10/19}
- c. Jeigu apylinkių atsiųstose finansų apyskaitose trejus metus iš eilės nėra jokių pasikeitimų, laikoma, kad tos apylinkės yra nustojusios veikti. Tuo atveju yra siūloma perrinkti apylinkės valdybą, arba apylinkės uždarymo klausimą perduoti Krašto valdybai.^{10/19}

212.19 Apylinkių valdybos kasmet surenka tautinio solidarumo įnašus iš apylinkėje gyvenančių narių. Metinis tautinio solidarumo įnašas yra dvidešimt penki (\$25) doleriai.^{10/19}

212.19 straipsnio pakeitimai priimti JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

212.20 Apylinkių surinkti tautinio solidarumo įnašai paskirstomi taip:

- a. apylinkės valdybos išde lieka 50%;
- b. apygardos valdybai siunčiama 10%;
- c. Krašto valdybai siunčiama 25%;
- d. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai per JAV LB Krašto valdybą siunčiama 15%.

212.20 straipsnio pakeitimai priimti JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

212.21 Apylinkės renka aukas Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios dienos proga Krašto valdybai. Visos Krašto valdybai skirtos aukos siunčiamos Krašto valdybos vicepirmininkui finansų reikalams. Aukos švietimo reikalams renkamos rugsėjo mėnesyje ir perduodamos Švietimo tarybai.

212.22 Piniginės ir nekilnojamos nuosavybės aukos bei testamentiniai palikimai, skirti JAV LB apylinkėms ar apygardoms, tais atvejais, kada JAV federaliniai ar valstijos įstatymai to reikalauja, turi būti užrašomi JAV Lietuvių Bendruomenės (Lithuanian American Community, Inc.) vardu, bei paskirstomi vadovaujantis šiomis sąlygomis:

- a. Neprieštaraujant dovanotojo iš anksto raštu nurodytoms sąlygoms, turto ar dovanos finansinis padalijimas, sumokėjus įstatymu nustatytas ir kitas išlaidas, padaromas raštišku susitarimu tarp Krašto valdybos ir apylinkės ar apygardos valdybos, kuriai turtas buvo dovanotas ar paliktas. Krašto valdyba turi teisę gauti

mažiau nei penkiasdešimt nuošimčių (50%) dovanos ar palikimo sumos. Tokių aukos ar palikimo finansinio paskirstymo susitarimą turi patvirtinti JAV LB Taryba.

- b. Visos tokia dovana ar palikimu realizuotos lėšos Krašto valdybos ir apylinkės ar apygardos turi būti skirtos JAV LB veiklai.
- c. Jei Krašto valdybai ir apylinkės ar apygardos, kuriai turtas buvo dovanotas ar paliktas, valdybai nepavyksta susitarti, dovanos ar palikimo paskirstymą sprendžia JAV LB Taryba, tačiau Krašto valdybai skirta dovanos ar palikimo dalis, po sumokėjimo įstatymu nustatytų ir kitų išlaidų, negali būti mažesnė nei dešimt nuošimčių (10%).
- d. Jei dovanotojo iš anksto raštu nurodytos dovanojimo ar palikimo sąlygos JAV LB Tarybai yra nepriimtinos, Krašto valdyba turi teisę, JAV Lietuvių Bendruomenės vardu, tokios dovanos ar palikimo atsisakyti.

212.23 Apylinkių valdybos kasmet atsiskaito:^{10/19}

- a. už tautinio solidarumo įnašus iki gruodžio mėn. 31 d.;
- b. už Vasario 16-osios proga surinktas aukas iki balandžio mėn. 30 d.;
- c. už rugsėjo mėn. surinktas aukas švietimo reikalams iki gruodžio mėn. 15 d.

212.23 straipsnio pakeitimai priimti JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

212.24 Apygardos ir apylinkės savo pinigus laiko bankuose ir taupymo institucijose JAV LB apygardos arba apylinkės vardu; banko sąskaita turi būti prieinama išdininkui ir dar vienam apygardos ar apylinkės valdybos nariui.^{10/19}

212.25 Apygardų ir apylinkių valdybos savo kontrolės komisijos metinio akto nuorašą ne vėliau kaip trisdešimt (30) dienų po apygardos ar apylinkės metinio susirinkimo išsiunčia Krašto valdybos vicepirmininkui finansų reikalams.^{10/19}

212.26 1998 m. spalio mėn. 11 d. Cleveland, OH, įvykusioje JAV LB Tarybos sesijoje buvo įsteigta "Dovana Bendruomenei" sąskaita. Šios sąskaitos pagrindinis kapitalas yra neliečiamas. "Dovana Bendruomenei" sąskaitos investicijų pelną galima vartoti JAV LB Krašto valdybos darbams.

212.27 JAV LB, kaip JAV įstatymams pavaldi ir nepelno siekianti organizacija, pagal tos valstijos, kuriose ji veikia įstatymus, turi būti registruota Valstijos sekretoriaus (Secretary of State) įstaigose. Pagal kiekvienos valstijos reikalavimus, JAV LB privalo atskirai registruotis toje valstijoje, kurioje LB veikia. Registruotis reikia valstijos Prokuroro labdaros tvarkymo skyriuje

(Attorney General, Charitable Trust Bureau). JAV LB registracijų reikalus tvarko Krašto valdybos vicepirmininkas finansų reikalams.^{10/19}

Šios JAV LB finansų ir atskaitomybės tvarkymo taisyklės priimtos Elizabeth, New Jersey, 1986 m. lapkričio mėn. 16 d., ir pakeistos Phoenix, Arizona, 2004 m. rugsėjo mėn. 25-26 d. • 211.18-tas straipsnis pakeistas Tarybos sesijoje Novi, Michigan, 2013 m. spalio mėn. 12-13 d. • 211.11 ir 211.15 straipsniai pakeisti JAV LB Tarybos sesijoje Glendale, California, 2014 m. spalio mėn. 10-12 d. Skirsnų 211.19 ir 211.21 pakeitimai, 211.27 pridėjimas, skirsnio 211.18 pakeitimas su a ir b pridėjimu priimti Washington, DC, 2016 m. spalio mėn. 7-9 d. Skirsnio 211.18 c pridėjimas priimtas Omaha, Nebraska, 2017 m. spalio mėn. 6-8 d.

Skyriaus numeracija pakeista iš 211 į 212 JAV LB XXIV Tarybos pirmoje sesijoje 2024 m. rugsėjo mėn. 27-29 d., Dallas, TX.

TREČIA DALIS

RYŠIAI SU KITOMIS ORGANIZACIJOMIS

301 LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KOMISIJOS NUOSTATAI

301.1 Lietuvos Respublikos Seimo nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo. Vilnius 2017 m. gruodžio 7 d. Nr. XIII-867

Lietuvos Respublikos Seimas nutaria:

1 straipsnis.

Patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos nuostatus (pridedama).

2 straipsnis.

Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. balandžio 19 d. nutarimą Nr. X-1103 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos nuostatų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Pasirašė, Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis

301.2 Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės komisijos nuostatai

(Pastaba: LR Seimo priimtų nuostatų straipsnių numeracija nurodyta laužtiniuose skliausteliuose [].)

301.2.1 I Skyrius. Bendrosios nuostatos

- a. [1] Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Komisija (toliau – Komisija) – nuolatinė Lietuvos Respublikos Seimo komisija, sudaroma Seimo kadencijos laikotarpiui.
- b. [2] Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos Seimo statutu, Lietuvių Charta, Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais ir šiais nuostatais.
- c. [3] Komisijos veikla finansuojama iš Seimui skirtų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų. Komisijai skiriamas lėšas tvirtina Seimo valdyba.

301.2.2 II Skyrius. Komisijos tikslai ir funkcijos

- a. [4] Pagrindiniai Komisijos tikslai – puoselėti Lietuvoje ir užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių bendradarbiavimą, rūpintis abipuse pagalba ir parama, keistis mokslo, kultūros ir kita informacija, Seimui ir kitoms valstybės institucijoms teikti rekomendacijas dėl Lietuvos valstybingumo stiprinimo ir demokratinių vertybių puoselėjimo, skatinti užsienyje gyvenančius lietuvius grįžti gyventi į Lietuvą ir teikti rekomendacijas dėl sąlygų tam sudarymo.
- b. [5] Komisijos veiklos kryptys:
 - (1) [5.1] užsienio valstybėse gyvenančių lietuvių įtraukimo į Lietuvos gyvenimą didinimas;
 - (2) [5.2] Lietuvos Respublikos pilietybės ir lietuviškos tapatybės išsaugojimas, lietuviybės stiprinimas;
 - (3) [5.3] Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, kitų užsienio lietuvių Bendruomenių, jų ryšių su Lietuva plėtojimas, bendradarbiavimo ekonomikos, kultūros, švietimo ir mokslo, sveikatos ir socialinės politikos bei kitose srityse stiprinimas;
 - (4) [5.4] grįžtančių gyventi į Lietuvą lietuvių teisių ir socialinių garantijų užtikrinimas, jų verslumo ir užimtumo skatinimas, valstybės pagalbos ir paramos jiems integruojantis Lietuvoje stiprinimas;
 - (5) [5.5] valstybės pagalbos Lietuvos Respublikos piliečiams ir jų teisių gynimo užsienyje tobulinimas;
 - (6) [5.6] Lietuvos valstybės informacinio saugumo stiprinimas;
 - (7) [5.7] valstybingumo, pilietiškumo, tautiškumo, patriotiškumo stiprinimas.
- c. [6] Komisija atlieka šias funkcijas:
 - (1) [6.1] teikia Seimui ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei rekomendacijas dėl ryšių su Pasaulio lietuvių bendruomene ir kitomis užsienio lietuvių bendruomenėmis plėtojimo, Lietuvos valstybingumo, tautiškumo, patriotiškumo stiprinimo, demokratinių tradicijų, mokslo ir kultūros puoselėjimo bei kitais su Komisijos veiklos kryptimis susijusiais klausimais;
 - (2) [6.2] dalyvauja svarstant įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su Komisijos veiklos kryptimis, projektus;

- (3) [6.3] rūpinasi programų, susijusių su Komisijos veiklos kryptimis, finansavimo užtikrinimu, šiuo tikslu teikia rekomendacijas dėl ilgalaikių valstybės ir kitų strateginių programų;
- (4) [6.4] vykdo „Globalios Lietuvos“ kūrimo programos įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę;
- (5) [6.5] išklauso valstybės ir savivaldybių institucijų informaciją ir pranešimus, kaip vykdomi Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai, susiję su Komisijos veiklos kryptimis;
- (6) [6.6] organizuoja seminarus, konferencijas su Komisijos veiklos kryptimis susijusiais klausimais, aktyviai dalyvauja kitų institucijų rengiamuose tokio pobūdžio renginiuose;
- (7) [6.7] skatina Lietuvos Respublikos tarptautinį bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis užsienyje gyvenantiems lietuviams ir jų bendruomenėms aktualiais klausimais;
- (8) [6.8] plečia ir stiprina Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių bendruomenių tarpusavio ryšius ir bendradarbiavimą.

301.2.3 III Skyrius. Komisijos sudarymas

- a. [7] Komisija sudaroma Seimo nutarimu. Komisiją sudaro:
 - (1) [7.1] dešimt Seimo narių pagal proporcinio Seimo frakcijų atstovavimo principą. Komisijoje turi būti atstovaujamos visos Seimo frakcijos;
 - (2) [7.2] dešimt Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (toliau – PLB) valdybos išrinktų atstovų iš užsienio lietuvių Bendruomenių deleguotų kandidatų.
- b. [8] Seimo frakcijos, atsižvelgdamos į savo narių pageidavimus ir jų kompetenciją, rekomenduoja į Komisiją skirti tiek savo frakcijos narių, kiek joms yra skirtų vietų. Seimo frakcijos ir PLB valdyba taip pat rekomenduoja skirti ir Komisijos narių pavaduotojus, kurie dalyvautų Komisijos posėdžiuose vietoj negalinčių dalyvauti Komisijos narių. Kai Komisijos narys nedalyvauja Komisijos posėdyje, visas jo teises įgyja tame posėdyje dalyvaujantis jo pavaduotojas.
- c. [9] PLB valdybos pirmininkas deleguotų į Komisiją PLB atstovų ir jų pavaduotojų sąrašą pateikia Seimo Pirmininkui.

- d. [10] Komisija turi du pirmininkus ir du pirmininko pavaduotojus: paprasta balsų dauguma vieną Komisijos pirmininką ir pirmininko pavaduotoją renka ne mažiau kaip pusė Komisijoje esančių Seimo narių, kitą Komisijos pirmininką ir pirmininko pavaduotoją paprasta balsų dauguma renka PLB valdybos išrinkti atstovai.
- e. [11] Komisijos pirmininkus ir pirmininko pavaduotojus tvirtina Seimas.

301.2.4 IV Skyrius. Komisijos pirmininko ir komisijos narių teisės ir pareigos

- a. [12] Komisijos pirmininkai tarpusavio susitarimu vadovauja Komisijos darbui.
Komisijos pirmininkai:
 - (1) [12.1] organizuoja Komisijos darbą, pasiūlo Komisijos posėdžių darbotvarkių projektus;
 - (2) [12.2] vadovauja rengiant Komisijai svarstyti teikiamus klausimus;
 - (3) [12.3] šaukia Komisijos posėdžius ir jiems pirmininkauja;
 - (4) [12.4] pasirašo Komisijos posėdžių protokolus ir kitus Komisijos priimtus dokumentus;
 - (5) [12.5] vykdo kitus Komisijos pirmininkui teisės aktų suteiktus įgaliojimus.
- b. [13] Komisijos narys turi teisę:
 - (1) [13.1] gauti informaciją su Komisijos veikla susijusiais klausimais;
 - (2) [13.2] teikti Komisijos pirmininkui pasiūlymus dėl Komisijos darbo organizavimo;
 - (3) [13.3] siūlyti Komisijos pirmininkui įtraukti klausimą į Komisijos posėdžio darbotvarkę;
 - (4) [13.4] pareikšti atskirąją nuomonę, jeigu nesutinka su Komisijos sprendimu.
- c. [14] Komisijos narys privalo:
 - (1) [14.1] laikyti paslapyje duomenis ar informaciją, kurie sudaro valstybės, tarnybos, komercinę ar kitą įstatymų saugomą paslaptį;
 - (2) [14.2] vengti interesų konflikto ir nenaudoti duomenų ar informacijos, gautų atliekant savo pareigas, asmeninei arba kitų asmenų naudai.

301.2.5 V Skyrius. Komisijos darbo organizavimas

- a. [15] Komisija jos kompetencijai priklausančius klausimus svarsto ir sprendimus priima posėdžiuose.
- b. [16] Komisija į posėdžių sesijas renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus Komisijos nustatytu laiku. Ne posėdžių sesijos metu gali vykti neeiliniai Komisijos posėdžiai. Eilinius ir neeilinius Komisijos posėdžius šaukia ir jiems pirmininkauja Komisijos pirmininkai arba jų pavedimu – Komisijos pirmininko pavaduotojai.
- c. [17] Komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja daugiau kaip pusė Komisijos narių.
- d. [18] Komisijos narys, kuris negali dalyvauti Komisijos posėdyje, privalo apie tai pranešti vienam iš Komisijos pirmininkų.
- e. [19] Į Komisijos posėdžius gali būti kviečiami Vyriausybės, ministerijų, kitų valstybės institucijų, visuomeninių organizacijų, PLB atstovai, ekspertai iš Lietuvos ir užsienio valstybių.
- f. [20] Komisijos posėdžiai yra atviri.
- g. [21] Kai nė vieno Komisijos pirmininko nėra arba jie negali eiti savo pareigų, Komisijos pirmininko pareigas laikinai eina Komisijos pirmininko pavaduotojai.
- h. [22] Komisija gali pavesti Komisijos sudarytoms darbo grupėms, Komisijos narių grupei ar nariui atlikti tam tikras su Komisijos veikla susijusias funkcijas.
- i. [23] Komisijos ir atskirų Seimo komitetų, Seimo komisijų kompetencijai priklausančiams klausimams svarstyti gali būti rengiami bendri posėdžiai.
- j. [24] Komisijos kompetencijai priklausančiams klausimams parengti svarstyti Komisija gali sudaryti darbo grupes. Į jas gali būti įtraukti Komisijos nariai, valstybės institucijų ir visuomeninių organizacijų atstovai, ekspertai.
- k. [25] Komisijos posėdžiai protokoluojami, daromas posėdžio garso ir vaizdo įrašas ir rengiama stenograma. Komisijos posėdžiai vyksta lietuvių kalba. Posėdžių protokolus pagal raštvedybos taisykles rašo Komisijos posėdžio sekretorius.
- l. [26] Komisijos posėdžio protokolą pasirašo Komisijos posėdžio pirmininkas ir posėdžio sekretorius.

- m. [27] Baigdama posėdį, Komisija preliminariai nustato kitų posėdžių datą ir priima sprendimą dėl jų šaukimo.
- n. [28] Komisiją aptarnauja Seimo kanceliarijos Komisijų sekretoriatas.

301.2.6 VI Skyrius. Komisijos sprendimai

- a. [29] Įgyvendindama savo įgaliojimus, Komisija priima sprendimus. Jie įrašomi į Komisijos posėdžio protokolą arba įforminami atskiru dokumentu. Į posėdžio protokolą įrašyti sprendimai prireikus siunčiami kaip posėdžio protokolo išrašai.
- b. [30] Komisijos sprendimai priimami posėdyje atviru balsavimu posėdyje dalyvaujančių Komisijos narių paprasta balsų dauguma. Komisijos narys Komisijos posėdžiuose turi tik vieną balsą.
- c. [31] Komisijos sprendimai prireikus siunčiami valstybės ar savivaldybių institucijoms, įstaigoms, visuomeninėms ir kitoms organizacijoms. Valstybės ar savivaldybių institucijos, įstaigos, visuomeninės ir kitos organizacijos, gavusios ir apsvarsčiusios Komisijos rekomendacijas, praneša Komisijai apie svarstymo rezultatus ar priemones, kurių imtasi.

301.2.7 VII Skyrius. Visuomenės informavimas [32] Po kiekvieno Komisijos posėdžio gali būti parengtas pranešimas, skirtas visuomenės informavimo priemonėms. Pranešimą raštu arba žodžiu pateikia tik Komisijos pirmininkai ar jų įgalioti Komisijos nariai.

301.3 JAV LB atstovavimas komisijoje

301.3.1 Atstovų skaičių nustato Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba ir šešiasdešimt (60) dienų prieš pirmąjį Komisijos posėdį apie tai praneša JAV LB Tarybos prezidiumui. Pagal JAV LB Įstatų 104.4m straipsnį, pasitarus su Krašto valdyba, JAV LB Taryba sudaro JAV LB atstovų kandidatų sąrašą ir išrenka atstovus ir antrininkus.

301.3.2 Taryba, arba sesijoje, arba internetiniu balsavimu, išrenka nustatytą atstovų ir tokį patį antrininkų skaičių ir, kartu su išrinktų atstovų gyvenimo aprašymais (CV), apie tai praneša PLB Valdybai.

301.3.3 Į Komisijos atstovus kandidatuojantis asmuo privalo pateikti raštišką sutikimą ir gyvenimo aprašymą (CV/Resume), nurodant įgytą išsilavinimą, profesinę patirtį bei visuomeninę / bendruomeninę veiklą.

301.3.4 Komisijoje PLB atstovaujantys asmenys už savo veiklą yra atskaitingi PLB Valdybai bei JAV LB Tarybai. Komisijos veikloje jie privalo vadovautis PLB Seimo bei PLB Valdybos apibrėžtais prioritetais.

301.3.5 Pagal Lietuvos Respublikos Seimo įstatymą, atstovų kadencija Komisijoje sutampa su Seimo kadencija.

301.3.6 Atstovui dėl įvairių priežasčių iš Komisijos pasitraukus, jo vietą perima Tarybos išrinktas antrininkas. Antrininkui negalint pareigų eiti, Taryba išrenka ir PLB Valdybai pristato naują atstovą.

301.3.7 Komisijos atstovų veiklos, kelionių bei pragyvenimo išlaidų nepadengia nei LR Seimas, nei PLB Valdyba. Atstovai už savo darbą Komisijoje negauna jokio atlyginimo ir patys privalo padengti visas su tokiu atstovavimu susidariusias išlaidas.

301.4 PLB Valdyba:

- a. Nustato ir skelbia kandidatų į Komisiją siūlymo laiką, tvarką bei terminą;
- b. Teikia informaciją bei paaiškinimus kandidatų rinkimo ir balsavimo klausimais;
- c. Praneša LR Seimui ir informuoja žiniasklaidą apie PLB atstovų Komisijoje sudėtį;
- d. Tvirtina Komisijos priimtas darbo taisykles (reglamentą);
- e. Derina Komisijos veiklą su kraštų LB vadovybėmis.
- f. Komisijoje PLB atstovaujančių pirmininkų su PLB Komisijos nariais suderintą ir apie Komisijos darbą pateiktą medžiagą, rezoliucijas ir protokolų nuorašus išsiuntinėja kraštų LB taryboms ir valdyboms ir su tokių pranešimų turiniu supažindina visus Komisijos PLB atstovus. Nesutinkantys su pranešimų tekstu, PLB atstovai Komisijoje gali raštiškai pateikti savo nuomonę, o PLB Valdyba ją pateikia kraštų LB taryboms ir valdyboms.
- g. Kitų Komisijos narių prašymu, keičia PLB atstovus Komisijoje, įskaitant pirmininką. Toks prašymas turi būti pasirašytas ne mažiau nei septynių PLB atstovaujančių Komisijos narių ir aiškiai išdėstytos siūlymo keisti priežastys.

301.5 Atstovai Komisijoje laikosi Lietuvių Chartos principų bei PLB Konstitucijos, gerbia Lietuvos Respublikos ir gyvenamojo krašto įstatymus.

301.6 Atstovai Komisijoje susilaiko nuo viešų pareiškimų, kuriuose galėtų būti įžvelgtas pataikavimas kuriai nors politinei partijai ar grupei ar pažeidžiamas asmens orumas.

301.7 PLB atstovams Komisijoje nepavykus priimti vieningo sprendimo svarstomu klausimu, atstovai tariaisi tarpusavyje, konsultuojasi su PLB Valdyba ir balsuoja. Esminiais klausimais PLB atstovai privalo laikytis PLB Valdybos nustatytos ir paskelbtos pozicijos bei veiklos kryptį. PLB atstovų daugumos nubalsuota nuomonė saisto visus Komisijoje esančius PLB atstovus ir tuo klausimu yra laikoma oficialia PLB pozicija.

301.8 Komisijos nuostatų chronologija

- Pirminio LR Seimo ir JAV LB Komisijos nuostatų projekto autorius buvo Algimantas Gečys (1995 m. kovo 23 d.).

- Projekto originale pakeitimai padaryti 1995 m. balandžio 22 d. Čikagoje, dalyvaujant JAV LB Tarybos visuomeninių reikalų komisijos ir Krašto valdybos atstovams. Posėdžio pirmininkas Dr. Pranas Zundė, JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė, J.D.

- Komisijos veiklos nuostatai JAV LB Tarybos visuomeninių reikalų komisijos baigti ruošti 1995 m. birželio 10 d. Arlington, Virginia. Posėdžio pirmininkė Liūda Rugienienė, vicepirmininkas Juozas Ardys, sekretorius Jonas Urbonas. JAV LB XIV Taryba Komisijos nuostatus su Tarybos pastabomis korespondenciniu balsavimu patvirtino 1995 m. rugpjūčio 18d.

- JAV LB XVI Tarybos 2002 m. rugsėjo 22 d. sesijoje LR Seimo ir JAV LB atstovų Komisijos keturi nariai (pirm. Liūda Rugienienė) ir tos Tarybos Prezidiumas (pirm. Regina Narušienė, J.D.) pristatė savo atskirus nuostatų projektus. Tarybos prezidiumas ir JAV LB atstovai Seimo ir JAV LB komisijoje susirinko suderinti pasiūlytų projektų 2002 m. spalio 21 d. Lemont, Illinois. Nuomonėms išsiskyrus ir Tarybos Prezidiumui atsisakius duoti eiga, Komisijai toliau teko vadovautis anksčiau patvirtintais nuostatais.

- JAV LB XVII Tarybos prezidiumas paprašė Komisijos pirminių nuostatų projekto autoriaus Algimanto Gečio peržiūrėti veikiančius Komisijos nuostatus ir juos pritaikyti laiko reikalavimams. Siūlymus suderinus su JAV LB Tarybos prezidiumu (pirm. Regina Narušienė, J.D.), projektas, datuotas 2005 m. rugpjūčio 23 d., buvo pateiktas JAV LB XVII Tarybos III sesijos peržiūrai bei Tarybos narių tvirtinimui. Pakartotinai nuomonėms su JAV LB atstovais Seimo – JAV LB atstovų komisijoje išsiskyrus, projektui nebuvo suteikta eiga.

- 2007 m. vasario 15 d. PLB Valdybos pirmininkė Regina Narušienė kreipėsi į Algimantą Gečį prašydama, remiantis ankstesniais Seimo ir JAV LB atstovų komisijos nuostatais, paruošti nuostatų projektą naujai įsteigtos Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Komisijos veiklai. Aukščiau pateiktas projektas buvo derinamas su PLB Valdybos pirmininke Regina Narušiene. Jis buvo pateiktas PLB Valdybos peržiūrai ir komentarams. Šie nuostatai buvo patvirtinti PLB Valdybos 2007 m. kovo 9 dieną.

Naują Komisijos nuostatų redakciją PLB Valdyba priėmė 2010 m. rugsėjo 10 d.

2010 m. spalio 23 d. PLB XIII Seimas nuostatus patvirtino. Skliausteliuose nurodyta originali LR Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Komisijos nuostatų straipsnių 2012 m. rugpjūčio 10 d. redakcijos numeracija.

302 JAV LB IR LIETUVIŲ FONDO RYŠYS

302.1 1962 m. kovo mėn. 14 d., vadovaujantis 1961 m. kovo mėn. 19 d. sutartimi su JAV LB Krašto valdyba, Lietuvių Fondas buvo inkorporuotas Illinois valstijoje. Ši Lietuvių Fondo įstatuose 1961 metais įteisinta ir tebegaliojanti^{10/19} sutartis teikia JAV LB svarbias teises Lietuvių Fondo institucijoje. Susitarimo pagrindu yra šie keturi straipsniai (LF Protokolas Nr. 5):

- (1) Lietuvių Fondas steigiamas prie JAV Lietuvių Bendruomenės;
- (2) Fondui lėšas telkia jo iniciatoriai ir Lietuvių Bendruomenė;
- (3) Lietuvių Fondą saugoja ir jo neliečiamumą laiduoja patikėtiniai, parinkti iš aukotojų;
- (4) Lietuvių Fondo pelną kasmet paskirsto Fondo komisija, sudaryta iš Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos atstovų ir aukotojų atstovų.

302.2 Lietuvių Fondo galiojantys įstatai (paskutinioji revizija), paremti minėta 1961 metų sutartimi, buvo priimti Lietuvos Fondo narių suvažiavime 1995 m. kovo mėn. 25 d. ir JAV LB XIV Tarybos patvirtinti 1995 m. gegužės 26 d. Šie Lietuvių Fondo įstatų straipsniai suteikia JAV Lietuvių Bendruomenei teises Lietuvių Fonde:

- #7 JAV LB, inkorporuotos Illinois valstijoje, padalinių aukos nėra reikalingos Lietuvių Fondo Tarybos priėmimo.
- #10 Perigaliojimo ribojimas negalioja JAV LB padaliniams.
- #35 Į Lietuvių Fondo Pelno Skirstymo Komisiją tris (3) narius skiria Lietuvių Fondo Taryba ir tris (3) narius paskirti yra kviečiama JAV LB Krašto valdyba. Komisija išsirenka pirmininką iš Lietuvių Fondo atstovų tarpo.
- #39 Lietuvių Fondo įstatų pakeitimas gali būti vykdomas per metinį Lietuvių Fondo narių suvažiavimą, bet pakeitimai įsigalioja JAV LB Tarybos paprastos balsų daugumos pritarimu. Pakeitimai įsigalioja be JAV LB Tarybos pritarimo, jei kitas metinis LF narių suvažiavimas juos priima trijų ketvirtadalių (3/4) suvažiavime registruotų balsų dauguma.^{10/19}
- #41 Lietuvių Fondo likvidavimui ar perdavimui yra reikalingas JAV LB Tarybos kvalifikuotos narių daugumos pritarimas.

302.3 Pagal JAV LB ir Lietuvių Fondo sutartį ir Lietuvių Fondo Įstatus, JAV LB Krašto valdyba skiria trejiems metams į Lietuvių Fondo Pelno Skirstymo komisiją pusę tos Komisijos narių ir antrininką. Tas Krašto valdybos paskyrimas privalo būti patvirtintas JAV LB Tarybos. Visi į Pelno Skirstymo komisiją skiriami LB atstovai privalo būti Lietuvių Fondo nariais. Lietuvių Bendruomenės atstovai, atstovaujantys JAV LB Lietuvių Fondo Pelno Skirstymo komisijoje veikia JAV LB Krašto valdybos ir Tarybos priežiūroje bei atsakomybėje.

302.4 JAV LB Krašto valdyba palaiko ryšius su Lietuvių Fondo vadovybe. Krašto valdyba JAV LB Tarybos yra įpareigota apsaugoti ir išlaikyti JAV LB turimas teises Lietuvių Fonde.

302.5 JAV LB glaudžiai ir artimai dirba su Lietuvių Fondu siekiant išlaikyti lietuvybę ir jos perdavimą ateities kartoms.

Šios JAV LB ir Lietuvių Fondo ryšio taisyklės priimtos Novi, Michigan, 2005 m. rugsėjo mėn. 23 d.

303 JAV LB IR JAV LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS RYŠYS

JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga (toliau JAV LJS) buvo įkurta 1973 m. gruodžio 30 d. Clevelande, Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo pirmajame suvažiavime. Sąjungos pradžia laikytina Pasaulio Lietuvių Jaunimo Antrojo Kongreso atstovų suvažiavimas įvykęs Kento universitete, Kent, Ohio, 1972 m. liepos 8 d. kur buvo nutarta steigti Pasaulio Lietuvių Jaunio Sąjungą (PLJS) tarpvalstybinei lietuvių jaunimo veiklai vystyti. JAV LJS yra PLJS dalis ir turi artimą ryšį su JAV LB.

303.1 JAV LB ir JAV LJS vadovaujasi Lietuvių Chartos principais.

303.2 JAV LJS jungia JAV gyvenantį lietuvių jaunimą nuo 18 iki 35 metų amžiaus, nepriklausomai nuo jų dalyvavimo ir veikimo ideologiniu ar kitu pagrindu sudarytose lietuvių jaunimo organizacijose. Sulaukę 18 metų amžiaus JAV LJS nariai yra JAV Lietuvių Bendruomenės nariai ir yra skatinami registruotis, kandidatuoti ir balsuoti JAV LB rinkimuose ir dalyvauti JAV LB veikloje.

303.3 JAV LJS yra atskirai JAV inkorporuota organizacija, nepriklausomai tvarko savo išdą ir organizacinius reikalus, ir artimai bendradarbiauja su JAV LB siekiant išlaikyti lietuvybę, lituanistinį švietimą ir JAV lietuvių veiklą.

303.4 JAV LB Taryboje veikia nuolatinė Jaunimo reikalų komisija ir JAV LJS valdybos pirmininkas arba valdybos atstovas kviečiamas toje komisijoje dalyvauti patariamuoju balsu.

303.5 JAV LJS valdybos pirmininkas yra pilnateisis JAV LB Krašto valdybos narys ir

- a. dalyvauja Krašto valdybos posėdžiuose;
- b. atstovauja JAV LJS;
- c. informuoja JAV LB Krašto valdybą apie JAV LJS veiklą ir jos planus;
- d. patariamuoju balsu dalyvauja JAV LB Tarybos sesijose;
- e. atsižvelgia į JAV LB Tarybos Jaunimo komisijos nutarimus vykdant JAV LJS veiklą;

- f. paruošia JAV LJS veiklos pranešimą ir bent trisdešimt (30) dienų prieš JAV LB Tarybos sesiją jį pristato JAV LB Tarybai.

303.6 Į kiekvieną JAV LB krašto valdybos tarybą - kultūros, religinių, socialinių, švietimo, visuomeninių reikalų tarybas yra kviečiami ex officio LJS atstovai.

303.7 Apylinkėse, kur yra JAV LJS skyriai, skyriaus atstovas kviečiamas būti tos JAV LB apylinkės valdybos nariu.

303.8 JAV LJS valdyba artimai bendrauja ir bendradarbiauja su JAV LB Krašto valdyba ir, kiek įmanoma bei reikalinga, derina JAV LJS veiklą su JAV LB veikla.

303 skyrius priimtas JAV LB XXIII Tarybos trečiojoje sesijoje 2023 m. spalio mėn. 13-15 d., Denver, CO.